

Indholdsplan for

STABY
EFTERSKOLE

2011-2012

Værdigrundlag for Staby Efterskole	5
Værdigrundlag for Staby Efterskole	5
Vedtægter	5
Undervisning og pædagogik	9
Skolens målsætninger for forældresamarbejde:.....	10
Skolens fysiske rammer:.....	11
Årsplan	13
Kalender	13
Livsoplysning, folkeoplysning og demokratisk dannelse.	14
Pædagogisk tilrettelagt samvær	16
Kostskolelivet	17
Skolens medarbejdere:.....	17
Skoleåret.....	17
Kontaktlærerfunktion og opgaver:	17
Forældresamarbejde:.....	17
Dagsrytme	18
Lærernes dagligdag:.....	19
Lærernes arbejdsopgaver:	19
Fag og timer:.....	20
Studieblok.....	20
Skemaer	20
Teamsamarbejde	32
Rengøring	32
Morgensamling	32
Aftensamling	32
Fortælleblokke og sangblok:	32
Stilletime	32
Vejledning:	33
Forældrearrangementer	36
Klassemøde med gymnastik og musik	36
Forældresamtaler med kontaktlærer	36
Musicalmøde	36
Forældresamtaler med faglærere:.....	36
Den sidste opvisning:.....	37
Undervisning- specielle forløb	37
Introuge/introuge:.....	37
Projekt- og obligatorisk selvvalgt opgave:	37
Musical- og temaugge.....	37
Terminsprøve og gymnastikuge:.....	38
Skilejrskole til Østrig:.....	38
Skriftlige og mundtlige prøver:.....	38
X-days:	38

Øvrige arrangementer	39
Temaweekender	39
Klasseweekender.....	39
Gymnastikweekend for sidste års elever:.....	39
Efterskolernes dag:.....	39
Motionsdagen	39
Julemiddag:	39
Karnevalsarrangement.....	39
Bedsteforældredag	40
Introdage.....	40
Gammel elevdag:.....	40
Diverse gymnastikarrangementer – året igennem.....	40
Diverse boldspilsarrangementer – året igennem	40
Beskrivelser af de enkelte fag.....	41
Obligatoriske fag	41
Indholdsplan for dansk	41
Indholdsplan for matematik.....	48
Indholdsplan for fysik/kemi.	56
Indholdsplan for engelsk.....	60
Indholdsplan for tysk.....	64
Indholdsplan for historie	67
Indholdsplan for samfundsfag.....	69
Indholdsplan for Kristendomskundskab	72
Indholdsplan for geografi	74
Indholdsplan for biologi.....	77
Indholdsplan i gymnastik/atletik	82
Indholdsplan for fortælle timer	84
Valgfag på Staby Efterskole 10. klasse.....	85
Indholdsplan for musikvalgfag 10.klasse.....	85
Indholdsplan leder- og sportslinie 10. kl.....	86
Undervisningsplan for friluftsliv 10. kl.	88
Andre beskrivelser.....	89
Indholdsplan for projektopgave i 8. klasse	89
Projektopgaven i 9. klasse.....	90
Indholdsplan for oso opgave i 10. klasse	94
X-Days for 10. klasse	95
Tilbudsfag på Staby Efterskole	96
Indholdsplan for aktiv & i form	96
Indholdsplan for badminton	97
Indholdsplan for billedkunst	98
Indholdsplan for pige- og drengefodbold.....	99
Indholdsplan for førstehjælp	100

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

Indholdsplan for guitar	101
Indholdsplan for håndarbejde	102
Indholdsplan for for pige- og drenge- håndbold	104
Indholdsplan for jagt og våbenkursus	105
Indholdsplan for knallertkørekort.....	106
Indholdsplan for klatring /Adventurerace.....	107
Indholdsplan for knivfremstilling.....	108
Indholdsplan for kor	109
Indholdsplan for kunst & læder	110
Indholdsplan for kost & mad	111
Indholdsplan for medier	112
Indholdsplan for metalsløjde.....	113
Indholdsplan for musik/sammenspil.....	114
Indholdsplan for rytmisk gymnastik.....	116
Indholdsplan for skydning	117
Indholdsplan for spring	118
Indholdsplan for svømning.....	119
Indholdsplan for teatersport	120
Indholdsplan for traktorkørekort.....	121
Indholdsplan for trædrejning	122
Indholdsplan for træsløjde	123
Indholdsplan for volleyball	124
Indholdsplan for vævning.....	125
Bilag	126
Ø-tidsopgaver.....	127

Værdigrundlag for Staby Efterskole

Værdigrundlag for Staby Efterskole

- Vedtægter
- Skolens historie og tilhørsforhold til egnen
- Grundholdning og ideologi
- Undervisning og pædagogik
- Skolens målsætninger for forældresamarbejde
- Skolens fysiske rammer

Vedtægter

§ 1, stk. 4.

Institutionens formål er indenfor rammerne af gældende regler om frie kostskoler, at drive en Grundtvigsk efterskole i hvis almendannende undervisning indgår at fremme forståelsen for læring hos og udvikling af "det hele menneske". Gymnastik, boldspil og musik er centrale aktivitetsområder.

Med trygge rammer om skolens hverdag, søger vi at skabe et godt fællesskab, hvor tillid og respekt indgår som en naturlig del af den enkeltes ansvarlighed.

§ 1, stk. 5

På efterskolen stræber vi efter at skabe et miljø, en samværsform og en læringssituation, der betyder de bedst tænkelige muligheder hos eleverne for:

- dygtiggørelse, engagement, initiativrigdom og medansvar
- at opleve sig selv i fællesskabets kraft, styrke og betingelser
- at udtrykke sig og forstå andre i dialog og debat
- at få klarhed over egne holdninger i mødet med andres
- at opdage og klarlægge sine muligheder; sine evner
- at opleve succes - leve efterskolelivet
- at erfare danske kulturværdier med gymnastik, sang, fortælling og musik som noget centralt
- at møde skolens medarbejdere, hvor de fire K-ord er fundamentale og gensidige i hverdagen - krav, kontakt, kærlighed og konsekvens

Skolens historie og tilhørsforhold til egnen

Skolens historie er lang og rig på begivenheder. Her skal dog kun hovedlinjerne medtages. Den blev etableret som højskole i 1852 af initiativrige og Grundtvigsk-tænkende vestjyder, der ønskede en fri skole her i oplysningens tjeneste.

Efter forholdsvis få år opstod der krise med for få elever. Højskolen etablerede en linje for uddannelse af vinterlærere. Det vil sige, at skolen blev et seminarium for unge fortrinsvis mænd, der kunne tænke sig et lærerjob i en af de mange små forskoler/vinterskoler, som området var så rig på. Sådanne lærere var billigere i løn for sognene end en fuldt uddannet lærer fra et af seminarierne. Denne uddannelse blev stedets redning helt frem til 1919, om end der dog var mange økonomiske kriser undervejs. Men i 1919 ophørte ordningen. Der var da kun 9 elever tilbage. Den sparsomme uddannelse rakte ikke mere og velstanden i Vestjylland var steget, hvorved der var råd til at aflønne lærere med en bedre uddannelse.

Fra 1923 oprettede man så Ringkøbing Amts første efterskole. Der var 40-45 elevpladser. På Fyn havde Kresten Kold gjort erfaringer med fri kostskole for aldersgruppen 14-17 årige. I Galtrup på Mors havde man haft efterskole siden 1879. Tanken var derfor ikke ny, men den var uprøvet her på egnen. Der var på det tidspunkt kun undervisningspligt til det 14-tende år. Det er måske denne mulighed for skole efter skolen, der har givet navnet efterskole. En del af de senere oprettede skoler kaldte man ungdomsskoler. Men målgruppen var den samme og skolen den samme under ens lovgivning.

Fra efterskolens begyndelse blev kursuslængden sat til 5 måneder - drenge om vinteren i november, december, januar, februar og marts og piger om sommeren i månederne fra maj til september. Det betød en måneds pause forår og efterår til skift blandt personale, reparationer, rengøring o.s.v.

En af de meget triste perioder i skolens historie er fra den 20. november 1943 til den 5. maj 1945. I den periode var den tyske kommandant chef på stedet - forstander Jens Kjær måtte fortrække. Skolen blev brugt som kasserne. En af de tyske soldater gæstede skolen for nogle år siden, og han kunne berette, at de fleste soldater her var drenge i 16 -19-årsalderen, der var under uddannelse til telegraftjeneste. Desuden kom de til Danmark, fordi der her var mad at spise, hvilket ikke var tilfældet i Tyskland. Han blev fra Staby sendt på tjeneste i Frankrig.

Efter befrielsen måtte man istandsætte meget på skolen, inden man igen kunne byde nye elever velkommen.

Med fyldte drengehold om vinteren og ikke altid fyldte pigehold om sommeren fortsatte man 5-måneders skole frem til slutningen af 60-erne. Derefter blev det

med nogle års overgangsordning til 10-måneders kursus, hvor der så var både drenge og piger. Dette 10-måneders kursus er stadig gældende. Fra 1975, hvor vi fik en ny folkeskolelov, har der været mulighed for afslutning med prøver på lige fod med folkeskolen. Det betød en væsentlig ændring i elevgruppen, som derefter blev et helt naturligt udsnit af områdets unge. Nogenlunde samtidig fik vi i Danmark forlænget undervisningspligten til 9 år. Desuden har det 10. skoleår siden været attraktiv som et væsentligt modnings- og læringsår. Et år - hvor eleven typisk får afklaret med sig selv, i hvilken retning uddannelsen skal gå.

I hele skolens levetid har man her bestræbt sig på, at skolen skulle være en del af sin egn. Elevholdslisterne vidner desuden om forholdsvis lokalt tilhørsforhold. D.v.s. at unge fra Ringkøbing Amt altid har udgjort flertallet på et elevhold. Gennem skiftende tider har der været afholdt kulturelle eller idrætsarrangementer her for brede kredse blandt befolkningen på egnen. Skolen har med dens historie og med dens bygningsmæssige muligheder været et naturligt mødested for foreninger. Gennem de sidste mange år har ikke mindst arrangementer fra Danske Gymnastik og Idrætsforeninger Vestjylland været hyppige - og det sædvanligvis med mange gymnastikkurser. Båndene mellem DGI og flere af områdets efterskoler er ganske stærke. Mange af skolens tidligere elever bliver senere instruktører og ledere i områdets foreninger. Ligeledes vil de ivrigste senere frekventere en af landets idræts- og gymnastikhøjskoler eller forny den frie skoleoplevelse på en anden af landets højskoler før den faglige og egentlige uddannelse.

Skolen er stadig en væsentlig del af sin egn. Således er langt over halvdelen af hvert elevhold børn af tidligere elever. Generationerne afløser hinanden, ligesom skolen til stadighed må forny sig.

Grundholdning og ideologi

Staby Efterskole er en Grundtvigsk efterskole. Fordi -

"og han har aldrig levet,
som klog på det er blevet,
han først ej havde kær"
"først oplive, så oplyse"
"menneske først og kristen så"

er Grundtvig-citater, som bearbejdet og aktualiseret er grundelementer i skolens menneske- og dannelsessyn.

I en naturlig sammenhæng hermed indgår også, at Staby Efterskole formidler og er en aktiv del af den danske historie og den kristne kulturarv.

Der skal ikke hos nogen være tvivl om, at et ophold her har dygtiggørelse som mål. Men efterskoleformen giver så mange andre muligheder også, at der ikke blot bliver tale om en faglig dygtiggørelse. Derfor vil begrebet dannelse være mere dækkende. For eleven og for medarbejderen kræver dette nærvær og

engagement. Mangfoldigheden i, hvad den enkelte har kær, og hvor den enkelte har sine evner, skal i hverdagen understøtte initiativrigdommen. Den enkeltes stræben skal respekteres, hvor den ikke sker på andres bekostning.

Netop den enkeltes dygtiggørelse, dannelse og trivsel skal være muligt i den efterskoleform, hvor fællesskab er så centralt. Såkaldte unikke øjeblikke, hvor den enkelte - elev som medarbejder - har følt "suset", har oftest været i forbindelse med fællesskabet ved gymnastikopvisninger, ved koncerter eller andre arrangementer. Det er derfor vigtigt og en betingelse for dette fællesskab, at enhver yder sit fulde bidrag. Ikke mindst i en meget individualistisk tid er det vigtigt at præcisere, at opnåelse af succes gennem fællesskab kun kan ske, hvis enhver føler ansvar herfor. Fællesskabet er en af "hovedsøjlerne" i skolens og elevernes hverdag. Det bør derfor have optimale muligheder for trivsel og vækst.

Det levende og det talte ord er fundamentalt på vores skole. Herigennem kan den enkelte give sine meninger form og argument, herigennem kan vi forstå andres synspunkter. Vi vil i danskundervisningen, i sprogundervisningen, i sangen, i fortællingen o.s.v. udvikle elevernes færdigheder i at ytre sig i debatten og i at stå frem og argumentere for sine synspunkter. Sprogfærdigheder er vigtige for persondannelsen - er nødvendige for den dialog, som vi skal have med hinanden - eleverne iblandt - eleverne og medarbejderne iblandt.

En definition på en puberterende efterskoleelev kunne være den: Det er blot et ungt menneske under ombygning. Det er også et ungt menneske, som har meninger, har manglende tro på sig selv, har et egoistisk syn, har manglende situationsfornemmelse o.s.v. - ofte i en stor og ustruktureret mangfoldighed. Men netop i dette møde med andres holdninger og synspunkter, kan den enkelte elev afklare sine egne meninger, sine egne standpunkter, og blive klog på sine muligheder og evner. I undervisningen og i fritiden sammen med eleverne skal vi skabe optimale betingelser for denne proces.

Skolen har med sin stærke udbygning et mangfoldigt tilbud af fag. Alligevel skal det her præciseres, at ud over den boglige dygtiggørelse, som basis forud for andre uddannelser, fremstår undervisningstilbud i gymnastik, boldspil og musik som hovedlinjer. Skolen ønsker at arbejde med unge, der har disse interesseområder som væsentlige. Nu og op gennem historien har skolen netop været benyttet af mange unge med sports- og/eller musikinteresser. I løbet af året deltager vi i boldturneringer, laver mange gymnastikopvisninger og afholder koncerter. Netop igennem disse aktiviteter ønsker skolen at viderebringe og videreudvikle danske kulturværdier.

Som de sidste, men ikke mindst vigtige elementer fra skolens profil og hverdag skal her nævnes de 4 K-er.

K for kontakt, krav, konsekvens og kærlighed. De skal være nærværende og synlige i vores færden blandt hinanden. Og de kan tænkes som eger i et hjul -

eger, som nødvendigvis må være lige lange, hvis hjulet skal køre jævnt og godt. I vores samspil med eleverne må alle fire K-ord være repræsenteret og huskes som lige vigtige.

Vi skal have god kontakt til eleverne. Vi skal være tæt på dem - færdes iblandt dem. For derigennem kan vi få bedre føling med det, som rør sig - bedre kunne støtte og vejlede, hvor det er nødvendigt - bedre og hurtigt kunne gribe ind, hvis det er nødvendigt - bedre kunne glæde sig sammen med eleven, hvor det er muligt.

Vi skal stille krav til os selv og til eleverne. Hvis vi ikke stiller krav og holder fast på målsætninger, er det det samme som at være ligeglad. Hvis ingen har forventninger, hvis ingen stiller krav, ender det hele i ligegyldighed. Alt bliver halvgjort. Derfor må eleverne vide - både før opholdet og under opholdet - at vi stiller krav til dem om at gøre sig umage.

I lærings-processen er begrebet konsekvens vigtig. Det viser erfaringen samt et utal af forsøg. Man skal kunne se en mening i det nye. Man skal kunne se konsekvensen, hvis man laver fejl eller glemmer at gøre sig umage. Læring styres af succes og fejl. Det, man har succes med, læres, huskes og udvikles. De fejl, man begår, huskes og påminder én om ikke at gentage. I naturens og dyrenes verden er konsekvens let at få øje på. I menneskenes verden kan den undertiden undertrykkes eller bortelimineres. Men herved bliver livet og læringen også noget meget diffust.

Vigtigst af alt er kærligheden. Ud over at få en nødvendig løn for vort arbejde, skal vi som medarbejdere kunne li' at arbejde med og være sammen med unge mennesker. Og det skal kunne ses på os. Forstået på den måde er kærligheden til arbejdet også en udvist interesse for andre mennesker - i vort tilfælde eleverne. Vi skal udstråle lyst og energi, vi skal rive med, vi skal tænde og sætte i brand. "Vil du tænde, må du brænde", som der står på Staby Efterskoles talerstol.

Undervisning og pædagogik

Målet for skoleopholdet på Staby Efterskole er at eleven konstruerer videre på sin fortolkning af hvad livet handler om. Vores opgave er at støtte eleven der hvor der er behov for det. Denne støtte er til dels rettet på elevens faglige betingelser såvel som de sociale og kulturelle betingelser.

Skolen søger i alle dens aktiviteter at fremme læring gennem engagement og deltagelse hos eleverne. Undervisning og fritid skal tilsammen danne rammerne for elevens udvikling. Oplevelser og udfordringer skal lære eleven at tage beslutninger og tage et ansvar.

Skolen søger gennem et bredt tilbud at ramme elevens interesser såvel som tilbud der er ukendte for eleven. Udfordringer indebærer risiko for at lave fejl. Skolens rolle er at støtte eleven i at gøre sig klog også af skade. Det handler ikke om at være fejlfri, men om ikke at lave den samme fejl flere gange. Fejl er

med til at skabe diskussion om rigtigt og forkert, ligesom det er med til at skabe tolerance og åbent sind hos sig selv og sine medmennesker.

Eleven dannes til det hele, selvstændige og virksomme menneske- det menneske der med kritisk og åben sind søger oplysning og indsigt i sin omverden. Indsigt der giver forståelse for egne og andres vilkår, betingelser og holdninger. Uden åbent sind kan tilværelsen i en multikulturel og omskiftelig verden ikke tackles. Uden åbent sind vil eleven komme til at afskære sig selv fra utallige spændende muligheder fremover.

Skolen søger at indrette dagligdagen med de opgaver og gøremål som eleven vil møde i sit liv fremover. Deltagelse i hverdagens opgaver er en del af læringen til det hele menneske.

Social ansvarlighed som tolerance, hjælpsomhed og indlevelse styrkes gennem skolens strukturer omkring indkvartering, klasseinddeling, holddannelse, samarbejde, løsning af daglige gøremål og gennem fælles oplevelser og udfordringer.

Det er vores mål at eleven efter endt skoleophold på Staby Efterskole har en klar fornemmelse for, hvordan en tilværelse kan tackles og tage sig ud. En fornemmelse for hvilke krav og forventninger man kan møde og man kan stille overfor sin omverden. En fornemmelse for at tilværelsen kan indrettes på utallige måder, hvor Staby Efterskole vil vise ét blandt flere løsningsforslag, men at det er op til eleven selv at konstruere sine værdier og visioner.

Eleven skal komme herfra med nogle betingelser for at formulere mål for sin tilværelse.

Skolens målsætninger for forældresamarbejde:

Det er meget vigtigt for os at vi har et forældresamarbejde som fungerer godt. Vi skal tage os af deres børn/unge, og de skal undvære dem derhjemme. Vi forsøger at sende klare signaler om skolens holdninger, mange tilbud og vore forventninger til eleverne. Det være sig på hjemmesiden og ved besøg på skolen. Informationen er vigtig for at vi kan få et så godt samarbejde som muligt med vore forældre - at alle parter er klædt godt på, så der ikke kommer "overraskelser" i løbet af året!

På Staby efterskole er det vigtigt for os at:

- elever/forældre er klar over hvad et efterskoleophold indebærer
- elever/forældre har forventninger til opholdet
- eleverne er åbne og er klar til at møde udfordringer
- man føler tryghed i gode rammer
- eleverne føler sig hjemme og har det godt
- tæt kontakt mellem skole - hjem

Helt konkret møder vi forældrene ved efterskolernes dag, hvor de kan få informationer om skolen.

Når eleven så er indmeldt, så indbydes man til vores **introdage** (februar, maj) hvor skolen vises frem, samt informeres om dagligdagen på efterskolen. Det kommende elevhold inviteres til en nye elevs aften i foråret.

I august når eleven starter den første dag, så holdes der et **kontakt-læremøde** med elever og forældre. Her fortæles om regler, dagligdag, fritagelse, og der opbygges et kendskab til hinanden. Det prioriteres også meget højt at det er vigtigt at man har gensidig tillid til hinanden og pligt til at være åbne overfor evt. problemer.

Af andre styrkeområder har vi vores **teamsamarbejde** i alle klasser. Her er der 3-4 lærere i hvert team, og det er så deres pligt at informere hinanden - og evt. skal kontaktlæreren informere forældrene om problemer.

Undervejs i løbet af skoleåret afholdes der to **forældresamtaler** (november og marts), hvor både elev, forældre og lærer deltager. Her er der mulighed for gensidige informationer om f.eks. trivsel, faglighed og ansvarlighed.

Opstår der problemer undervejs, så fungerer forældresamarbejdet godt - da der er dannet en tæt kontakt til hjemmet og der kan på den måde handles hurtigt.

4 gange hvert år sender det enkelte team en mail til forældrene, hvor der informeres om stort og småt i den periode, der er gået siden sidst.

Da der kan ske flere alvorlige ting under et efterskoleophold, har vi desuden udarbejdet en **handlingsplan** i forbindelse med sygdom, uheld, kriser og evt. dødsfald i familien!

Skolens fysiske rammer:

I forbindelse med udformningen af skolens værdigrundlag, skal der også ske en beskrivelse af de fysiske rammer. De er i stort omfang med til at fortælle om de muligheder, elever og medarbejdere her har for skole og oplevelser. Der vil dog kun blive en forholdsvis kortfattet beskrivelse, idet man får mere at vide på skolens hjemmeside eller endnu bedre - ved besøg.

Skolens alder og størrelse har igennem mange år givet mulighed for en stærk udbygning med nyt eller renoveringer af de ældre bygninger. Desuden har skolens linjer / skolens specialer været medbestemmende for, hvad der er blevet bygget. Mere herom senere.

En stor del af vore elever bor på 2-mands værelser på 1. sal. Der er dog også elevværelser i stuen, ligesom der findes nogle få værelser med 3-4 elevpladser. I 2006 og 2008 bliver der bygget 2 nye elevhuse med plads til i alt 64 elever. Disse værelser er med eget bad. Andre værelser findes i bygninger fra 80-erne med toilet og bad på gangen. Der findes kun få opholdsrum i forbindelse med værelserne. Det medfører, at skolens bygninger og indretning lægger op til samvær på skolens større fællesrum, i hal, springsal, springcenter, værksteder o.s.v.

Det er fortsat således, at pigernes boområder er for pigerne og drengenes for drengene. Dog bliver der med mellemrum arrangeret besøg på hinandens gange inden for fastsatte tidsrum.

Som tidligere nævnt har skolens linjer været endog meget medbestemmende for udbygningen.

Det er derfor ikke mindst idrætsområdet med gymnastik og diverse boldspil, der optager en stor del af skolens arealer. I alt er der på skolen tale om knap 11.000 kvadratmeter under tag. Ud over klasselokaler til 8 hold er der desuden en lang række af værkstedslokaler, hvis navne måske tydeligst fremgår af skolens undervisningstilbud - kan ses i skolens folder, på hjemmesiden eller ved selvsyn. Blandt de største lokaler kan dog nævnes hallen med internationale mål, gymnastik- og springsalen med spejle, springgrav og trampolinger, et helt nybygget springcenter med topmoderne udstyr (marts 2011), kor- og musiklokalet med lydstudie, træ-, metal-, håndarbejdsværksteder og mange flere. Der er et nyindrettet biotek med biograf og hyggehjørne og med et lille bibliotek. Og der er lokaler til kunst, til hjemkundskab, til vævning o.s.v. - et righoldigt udvalg af faciliteter, der i undervisningen og i fritiden er til elevernes og medarbejdernes rådighed.

Herudover er der spisesal til 170-180 personer, stort og velindrettet køkken med diverse køle-, svale-, frost- og birum. Der er pedelværksted med lager, maskinhus, busgarage og varmecentral. Skolen opvarmes på basis af træpiller.

Udendørs råder skolen over 2 fodboldbaner, en 7-mandsbane/håndboldbane, atletikanlægfaciliteter, 2 beachvolleybaner, 3 petanquebaner, klatre- og rapelletårn, bålpladser og shelters. Alle græsbaner kan vandes med vandkanon fra nedgravede hydranter og egen boring.

Alt i alt fremstår skolen som en helhed, hvor tryghed for brugerne, hvor orden og skønhed tilstræbes. Samtidig bestræber vi os på hurtige reparationer efter eventuelle uheld og på høj vedligeholdelsesstandard af alt - fordi det er det bedste og det billigste i længden. Desuden skaber det glæde og trivsel for medarbejderne og større ansvarsfølelse hos eleverne.

Årsplan

Kalender:

Kalenderen findes [her!](#)

I løbet af året arrangeres mange forskellige aktiviteter.

Alle elever skal deltage i en klasseweekend, hvor klassen arrangerer weekenden sammen med kontaktlærerne. Alle elever har mulighed for at blive i disse weekender.

I september er der en obligatorisk weekend, efterskolernes dag, hvor der arrangeres galla og lanciers om lørdagen. Søndag er vi værter med gang i hele skolen – hvor vi normalt har besøg af omkring 1000 gæster.

Weekenderne består desuden af 5 temawekender, som lærerne har bestemt overskrifterne på. Det er i år 24 timers weekend, musik-/ værkstedsweekend, volleyweekend, kreative tøseweekend og adventureweekend. Eleverne vælger fra skoleårets start hvilke weekender de vil deltage i.

Gymnastikken har ligeledes sin egen opvisningsweekend i marts, hvor der forsøges at komme til så mange opvisninger som muligt. Der laves på den anden side af 20 opvisninger om året – alle opvisninger er obligatoriske.

Livsoplysning, folkeoplysning og demokratisk dannelse.

HOVEDSIGTE

- Livsoplysning
- Folkelig oplysning
- Demokratisk dannelse

Som en generel tilføjelse til hovedsigtets tre underpunkter henvises til skolens centrale værdigrundlag (vedtægtsdelen) samt til de øvrige punkter om skolens historie, grundlag og ideologi, undervisning og pædagogik.

Desuden kan følgende tilføjelse / uddybning gøres om:

- **Livsoplysning:** I enhver af hverdagens situationer – det være sig i undervisning, fritidsaktiviteter, i spisesituationer o.s.v. er en dialog mellem eleven og medarbejderen fundamental. I dialogen "gennemleves" og drøftes alle livets mulige problemstillinger, udviklingstrin, overlevering fra generation til generation. Ud over dialogen som det centrale berøres / medtages de store spørgsmål i tilværelsen også i fortælletimerne, i morgensangen, i danskundervisningen – mest i de humanistiske fag. Netop i persondannelsesprocessen for eleverne betyder overleveringen, analysen, bearbejdelsen hos den idealistiske og holdningsafklarede medarbejder en stor rolle. Enhver medarbejder skal i denne sammenhæng være sig sit ansvar bevidst – i øvrigt som skolen skal være det. Det betyder, at man fastholder og udvikler skolens idegrundlag og holdning i takt med tiden og med dens brugere. Heri ligger hele eksistensberettigelsen for den frie skole. Netop den frie skole og dermed Staby Efterskole skal ikke være en pluralistisk skole, men være en holdningsskole med et kendt varemærke / brand, som brugeren frit kan vælge ud fra et kvalificeret valg (valg foretaget på basis af information, viden, erfaring og egne målsætninger).
- **Folkelig oplysning:** Hele skolens virksomhed bør tilrettelægges med henblik på den enkeltes dygtiggørelse ind i fællesskabets betingelse, styrke og svaghed. Efterskoleformen er en unik mulighed for konstant at udnytte og udvikle samspillet mellem det individuelle og det fælles. Eksempler fra virkelighedens verden, fra historien og fra kulturen i øvrigt skal medtages, hvor de falder naturligt ind.
- **Demokratisk dannelse:** Elevens suveræne valg – af efterskolen som skoleform og af netop denne skole – er et godt udgangspunkt for den demokratiske dannelse.

Skolens struktur, som kan være en model på hele samfundets struktur, bør tilrettelægges med størst mulig offentlighed og synlighed i beslutningsgangene. Eleverne skal kunne se, hvordan og hvem der påvirker beslutningerne, og hvem der har ansvar for hvad. Hvilke kræfter råder. Hvordan opstår og løser man interessekonflikter.

Med skolen som udgangspunkt motiveres eleverne til at fortsætte engagementet ud mod det omgivne samfund – nationalt og internationalt.

Ved morgensang med efterfølgende DR1 update, ved emner i undervisningen, ved avislæsning, ved undervisning i samfundsfag o.s.v. inddrages kræfternes spil og beslutningsprocesserne i et demokratisk samfund – herunder flertalsstyre og mindretalshensyn.

Pædagogisk tilrettelagt samvær

Pædagogisk tilrettelagt samvær:

Rengøring:

Alle elever har ansvar for et område/en opgave på skolen. Der skal rengøres eller klares andre småopgaver, som sikrer os en rar og ren hverdag. Eleverne får undervisning i opgaven og der tjekkes løbende på aktiviteten.

Køkkenmedhjælp:

Desuden deltager eleverne en uge om året i køkkenarbejdet. Her læres og hjælpes med at skrælle kartofler, dække borde, vaske op samt anretning/tilberedning af aftensmaden. Altid under ledelse af en ansvarlig for køkkenet.

Fællesmøder:

Vi afholder året igennem enkelte fællesmøder. Fællesmøderne har meget forskellige fokusområder. Alt fra omgangsform, sociale, forventninger og opførsel.

Motion:

Fredagen op til efterårsferien står på deltagelse i skolernes motionsdag. Her deltager alle elever i løb eller cykling.

Forældremøde:

I september måned afholder vi klassemøder i hver klasse. Her fortælles om opstarten, klassens sociale liv og de mange emner der skal nås i undervisningen, året igennem. Der slutes af med fremvisning af noget gymnastik og musik.

Kostskolelivet

Skolens medarbejdere:

Skolen beskæftiger 33 medarbejdere. 20 lærere, 1 viceforstander, et forstanderpar, 6 køkkenmedarbejdere, 2 sekretær samt 2 pedeller.

Skoleåret:

Skoleåret er planlagt således, at der udover de almindelige undervisningsuger er plads til andre aktiviteter og oplevelser såsom lejrture, gymnastik- og terminsprøveuge, projekt- og selvvalgt opgave uger og brobygningsuge. Skoleåret har for nuværende 41 kursusuger. Langt de fleste uger kører med fastlagt skema. Skemaet skifter efter et halvt år. (Se skemaer senere)

Kontaktlærerfunktion og opgaver:

Alle lærere er kontaktlærer for 6-10 elever. Disse lærere er meget tæt på deres kontaktelever – og har som hovedregel eleverne til et eller flere fag i hverdagen.

Det betyder at den første kontakt altid går gennem kontaktlæreren. Forældre eller eleven henvender sig først hos kontaktlæreren, som så arbejder videre med at løse evt. problemer.

Forældresamarbejde:

Det er meget vigtigt for os at vi har et forældresamarbejde som fungerer godt. Vi skal tage os af deres børn/unge, og de skal undvære dem derhjemme. Vi forsøger at sende klare signaler om skolens holdninger, mange tilbud og vore forventninger til eleverne. Det være sig på hjemmesiden, i brochurer og ved besøg på skolen.

Informationen er vigtig for at vi kan få et så godt samarbejde som muligt med vore forældre - at alle parter er klædt godt på, så der ikke kommer "overraskelser" i løbet af året!

På Staby efterskole er det vigtigt for os at:

- elever/forældre er klar over hvad et efterskoleophold indebærer
- elever/forældre har forventninger til opholdet
- eleverne er åbne og er klar til at møde udfordringer
- man føler tryghed i gode rammer
- eleverne føler sig hjemme og har det godt
- tæt kontakt mellem skole - hjem

Helt konkret møder vi forældrene ved efterskolernes dag, hvor de kan få informationer om skolen.

Når eleven så er indmeldt, så indbydes man til vores **introdage** (februar, maj) hvor der vises tilbud og valgfag, samt informeres om dagligdagen på efterskolen.

I august når eleven starter den første dag, så holdes der et **kontakt-lærermøde** med elever og forældre. Her fortælles om regler, dagligdag, fritagelse, og der opbygges et kendskab til hinanden. Det prioriteres også meget højt at det er vigtigt, at man har gensidig tillid til hinanden og pligt til at være åbne over for evt. problemer.

Af andre styrkeområder har vi vores **teamsamarbejde** i alle klasser. Her er der 3-4 lærere i hvert team og det er så deres pligt at informere hinanden - og evt. skal kontaktlæreren informere forældrene om problemer.

Undervejs i løbet af skoleåret afholdes der to **forældresamtaler** (november og marts), hvor både elev, forældre og lærer deltager. Her er der mulighed for gensidige informationer om f.eks. trivsel, faglighed og ansvarlighed.

Opstår der problemer undervejs, så fungerer forældresamarbejdet godt - da der er dannet en tæt kontakt til hjemmet og der kan på den måde handles hurtigt.

Da der kan ske flere alvorlige ting under et efterskoleophold, har vi desuden udarbejdet **handlingsplaner** i forbindelse med sygdom, uheld, kriser og evt. dødsfald i familien!

Dagsrytme:

06:45	morgentur for alle elever
07:15	morgenmad
07:45	morgensang, fadervor og DR-update
08:00	1. time + 2. time begynder
09:30	kaffepause (formiddagsfrugt/bolle/rugbrød)
09:55	3. time + 4. time
11:35	Fortælleblok
12:00	middagsmad (varm mad på faste pladser)
13:30	5. time + 6. time
15:00	kaffepause (eftermiddagskage, bolle og saft)
15:30	7. time + 8. time
17:00	rengøring af værelser og områder
17:50	aftensmad
18:45	stilletime
20:00	aktiviteter
21:10	aftenskafe (frugt)
21:30	aftensang

22:00	alle på gangene
22:15	alle på værelserne
22:30	godnat – i egen seng
23:00	sov sødt

Dagligdagen er tilrettelagt så de boglige fag fortrinsvis ligger om formiddagen og de kreative, idrætslige og praktiske fag ligger om eftermiddagen. Det er vigtigt for os, at eleverne har gode muligheder for at være aktive og benytte vore lokaler i fritiden. Der er derfor mulighed for at benytte hallen, springsalen, springcenteret og de udendørs faciliteter hele dagen. I skolens værksteder og musik er der ligeledes mulighed for at være i gang. Dette kræver blot en nærmere aftale med de enkelte faglærere.

Lærernes dagligdag:

Dagen starter med en morgenvagt, som sikrer at alle elever kommer på morgentur og bliver krydset af ved Ringvejen. Hjemme på skolen låser vagtlæreren døre op, tænder lys samt tilser, at morgenmaden forløber planmæssigt. Evt. syge elever henvender sig hos skolemoderen. Efter morgenmaden tilses værelserne af tre ansvarlige lærere. Her tjekkes værelsets opryddede standard.

Forstanderen afholder morgensang og eleverne ser nyhederne på DR-update. Fra kl. 08.00 underviser lærerne efter skema, og der afholdes lærermøder på rullende dage i middagspausen (kl. 12.25-13.25).

Middagsmaden afholdes af forstanderen samt en middagsvagt lærer. Timerne slutter kl. 17.00, hvor de tre aftenvagter møder på vagt. De tilser først rengøring af områder samt gange/toiletter. Kl. 17.50 tager de sig af aftensmaden. Vagterne skal sikre at ta' selv måltidet forløbet roligt og i en hyggelig atmosfære. Dernæst er det vagternes opgave at komme rundt på gangene i stillestunden. Kl. 20 er man igangsætter/hjælper ved forskellige aktiviteter, tage sig af evt. konflikter, aftenfrugt, snakke, hygge, være blandt eleverne samt afholde aftensamling, hvor der synges et par sange, fortælles eller underholdes. Sidst på aftenen skal eleverne i seng og vagtlærerne skriver kort i logbogen om aftenens forløb!

Lærernes arbejdsopgaver:

Alle lærere deltager i mindst et team om en klasse. I denne klasse er man ligeledes kontaktlærer. Kontaktlæreren er nøglepersonen i skole/hjem kontakten.

Lærerne har udover den fastlagte undervisning, ansvaret for en række valgte/tildelte ø-tidsopgaver, møder, ture og vagter. (Se bilag med ø-tidsopgaver).

Fag og timer:

Vi har to grundskemaer, som kører et halvt år ad gangen. Dvs. de obligatoriske fag og valgfag er de samme hele året. Tilbudsfagene er forskellige og deles i to perioder. Der bliver udbudt forskellige tilbudsfag over ugens første 4 dage i blokke af halvanden time.

Studieblok

2 lektioner om ugen har eleverne en studieblok, hvor de skal lave lektier. Hvis de har behov, kan de gå i lektiecaféen, hvor et par lærere vil være behjælpelig.

Skemaer

BR1, Birthe					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1		10B Da Kar	Tilbud 3	10B Da Kar	
2			Tilbud 3	10B Da Kar	
3	10B Da Kar	9C Mat Sva	9C Mat Sva	9B Kri Ori	
4	10B Da Kar	9C Mat Sva			
5	9C Mat Sva	9C Kri Sva			
6	9C Mat Sva				
7	Tilb1				
8	Tilb1				

CA1, Charlotte					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	10A Ty Syv		Tilbud 3	8A Ty Sir	
2	10A Ty Syv		Tilbud 3	8A Ty Sir	

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

3	8A Ty Sir	10C Eng Tri
4		10A Ty Syv 10A Ty Syv
5		10C Eng Tri 8A Ty Sir
6		10C Eng Tri
7		Tilb2
8		Tilb2

CZ1, Catarina					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	9B Da Ori	9A Da St.Bj		9B Da Ori	9D Eng Ørn
2	9B Da Ori	9A Da St.Bj			9D Eng Ørn
3		9B Da Ori			9D Hi
4	9A Hi St.Bj	9B Da Ori			
5	9D Sam Ørn	9A Kri St.Bj			9B Da Ori
6	9D Sam Ørn		9D Eng		9A Da St.Bj
7			9A Da St.Bj		9A Da St.Bj
8			9A Da St.Bj		

DK1, Dorthe					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	9B Da Ori	8A Fy/ke Fys		9B Da Ori	
2	9B Da Ori	8A Fy/ke Fys			

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

3	9A Geo/bio Bio 9B Da Ori	9A Fy/ke Fys
4	9B Da Ori	9A Fy/ke Fys
5	8A Geo/bio Bio	9A Geo/bio Bio 9B Da Ori
6		9A Geo/bio Bio 8A Geo/bio Bio
7		8A Geo/bio Bio

EA1, Elisabeth					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1					
2					
3	Gym5			Gym4	
4	Gym5			Gym4	
5	Gym1	Gym3			
6	Gym1	Gym3			
7	Tilb1	Tilb2		Tilbud 4	
8	Tilb1	Tilb2		Tilbud 4	Fællesgym

ES1, Evald					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	10B Mat Kar		Tilbud 3		
2	10B Mat Kar		Tilbud 3		
3			10B Fy/ke Fys		

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

4		10B Fy/ke Fys			
5		8A Geo/bio Bio	10B Mat Kar	Valgfag	
6			10B Mat Kar	Valgfag	8A Geo/bio Bio
7		Tilb2		Tilbud 4	8A Geo/bio Bio
8		Tilb2		Tilbud 4	

FK1, Fritjof					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1					8A Eng Sir
2					9A Mat St.Bj
3			9D Mat Ørn		9A Mat St.Bj
4		9D Mat Ørn	9D Mat Ørn		9A Sam St.Bj
5			9A Mat St.Bj	8A Eng Sir	9A Sam St.Bj
6		9A Mat St.Bj	9A Mat St.Bj	8A Eng Sir	9D Mat Ørn
7					9D Mat Ørn

HK1, Hanne					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			Tilbud 3		
2		10A Da Syv	Tilbud 3		
3		10A Da Syv	10A Da Syv		
4					

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5	10A Da Syv	9B Sam Ori	
6	10A Da Syv	9B Sam Ori	
7	Tilb1	Tilb2	Tilbud 4
8	Tilb1	Tilb2	Tilbud 4

HP1, Henrik

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1					
2					
3	Gym5		Gym2		
4	Gym5		Gym2		
5	Gym1	Gym3		Valgfag	
6	Gym1	Gym3		Valgfag	
7	Tilb1	Tilb2		Tilbud 4	
8	Tilb1	Tilb2		Tilbud 4	Fællesgym

HS1, Henny

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	9A Ty St.Bj			9A Ty St.Bj	
2	9A Ty St.Bj	10B Eng Kar		9A Ty St.Bj	
3		10B Eng Kar			
4		10B Ty Kar			

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5	10B Ty Kar	
6	10B Eng Kar	
7	Tilb1	10B Ty Kar
8	Tilb1	10B Ty Kar

JC1, Jette					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			Tilbud 3		
2			Tilbud 3		
3					
4					
5					
6					
7				Tilbud 4	
8				Tilbud 4	

JK1, Jane					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1		9D Ty Ørn		9C Da Sva	9C Da Sva
2		9C Ty Sva		9C Da Sva	9C Da Sva
3	9D Kri Ørn			9C Ty Sva	
4	9D Ty Ørn			9C Ty Sva	

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5		9D Ty Ørn	9C Ty Sva
6		8A Kri Sir	9D Ty Ørn
7		9C Da Sva	
8		9C Da Sva	

JT1, Jacob					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			Tilbud 3		
2			Tilbud 3		
3					
4					
5					
6					
7	Tilb1			Tilbud 4	
8	Tilb1			Tilbud 4	

KT1, Kaja					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	8A Da Sir				
2	8A Da Sir				8A Da Sir
3	9B Mat Ori				8A Da Sir
4	9B Mat Ori			9B Eng Ori	9B Eng Ori

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5		9B Mat Ori	9B Eng Ori
6		9B Mat Ori	9B Mat Ori
7	Tilb2	8A Da Sir	
8	Tilb2	8A Da Sir	

LL1, Leif

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			Tilbud 3		
2			Tilbud 3		
3		8A Mat Sir		8A Mat Sir	
4		8A Mat Sir		8A Mat Sir	
5				Valgfag	
6		8A Mat Sir		Valgfag	
7	Tilb1	Tilb2		Tilbud 4	
8	Tilb1	Tilb2		Tilbud 4	

MFB1, Malene

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	9D Fy/ke Fys	9B Geo/bio Bio		9D Da Ørn	9B Geo/bio Bio
2	9D Fy/ke Fys	9D Da Ørn		9D Da Ørn	9B Geo/bio Bio
3		9D Da Ørn		9A Fy/ke Fys	
4				9A Fy/ke Fys	9D Da Ørn

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5	9D Da Ørn	9D Geo/bio Bio
6		9B Fy/ke Fys
7	9D Geo/bio Bio	9B Fy/ke Fys
8	9D Geo/bio Bio	

MP1, Mette					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1					
2					
3	10A Mat Syv		Gym2	Gym4	
4	10A Mat Syv		Gym2	Gym4	
5	Gym1		Gym6	Valgfag	
6	Gym1		Gym6	Valgfag	
7			10A Mat Syv		
8			10A Mat Syv		Fællesgym

MS1, Mads					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1			Tilbud 3		
2			Tilbud 3		
3			Gym2	Gym4	
4			Gym2	Gym4	

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5		Gym3	Gym6	
6		Gym3	Gym6	
7	Tilb1	Tilb2		
8	Tilb1	Tilb2		Fællesgym

PT1, Peder

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1		10A Eng Syv		10A Eng Syv	
2				10A Eng Syv	
3					
4					
5					
6					
7		Tilb2			
8		Tilb2			

SBC1, Søren B

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	9C Geo/bio Bio		Tilbud 3		
2	9C Geo/bio Bio		Tilbud 3		
3	9A Geo/bio Bio				9B Hi Ori
4	8A Hi Sir		9C Hi Sva		8A Sam Sir

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5		9A Geo/bio Bio 8A Sam Sir
6	9C Geo/bio Bio	9A Geo/bio Bio 9C Sam Sva
7	Tilb2	Tilbud 4 9C Sam Sva
8	Tilb2	Tilbud 4

SC1, Stine					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1		8A Fy/ke Fys		10C Mat Tri	9A Eng St.Bj
2		8A Fy/ke Fys		10C Mat Tri	
3		9A Eng St.Bj			9C Fy/ke Fys
4		9A Eng St.Bj			9C Fy/ke Fys
5	10C Fy/ke Fys		10A Fy/ke Fys		
6	10C Fy/ke Fys		10A Fy/ke Fys		
7			10C Mat Tri		
8			10C Mat Tri		

SL1, Samal					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1		10C Da Tri	Tilbud 3		
2		10C Da Tri	Tilbud 3		
3				10C Da Tri	
4			10C Da Tri	10C Da Tri	

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

5	Valgfag
6	Valgfag
7	Tilbud 4
8	Tilbud 4

SLO1, Søren					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	10C Ty Tri	9C Eng Sva			
2	10C Ty Tri	9B Ty Ori		9B Ty Ori	
3		10C Ty Tri			
4		10C Ty Tri			
5				9C Eng Sva	
6				9C Eng Sva	
7			9B Ty Ori	Tilbud 4	
8			9B Ty Ori	Tilbud 4	

Teamsamarbejde:

Omkring hver klasse har vi team. Disse team består af 3-4 lærere, som alle har timer med eleverne. Alle lærere deltager i et eller to team. To til tre af lærerne i hvert team har ligeledes kontaktelever i den pågældende klasse. Det betyder, at lærerne er meget tæt på eleverne. Det er vigtigt i vores dagligdag, hvor vi har mange elever. Det betyder også, at det er teamene, der først griber ind, hvis der opstår problemer eller andre punkter skal vendes.

Rengøring:

Eleverne skal hver dag sørge for at deres værelse og evt. område er pænt og rent. Værelserne tjekkes morgen og aften. Desuden kommer vagtlærerne rundt før aftensmad og sikrer, at skolen er rengjort.

Morgensamling:

Efter morgentur og morgenmad møder alle elever i foredragssalen, hvor forstanderen har morgensang, fadervor og der høres/ ses nyheder. Dette giver en god fælles ensartet start på dagen.

Aftensamling:

Aftenvagterne afslutter dagen fælles i foredragssalen. Her kan der være indslag af forskellige arter. Normalvis synges et par sange og gives informationer om diverse emner.

Fortælleblokke og sangblok:

Alle elever har mandag-torsdag en fortælleblok før middagsmaden. Forstanderen har fortælleblokken mandag og torsdag. Tirsdag står lærerne på skift for blokken, mens onsdagsblokken forestås af vore musiklærere. Indholdet kan være sang, forventninger, historiske temaer, aktuelle emner, historiefortælling eller andet som i øjeblikket optager forsamlingen.

Stillette:

Hver aften har eleverne stillette. Eleverne er sammen med værelseskammeraten på værelset. Her skal der være ro og tid til at lave sine lektier eller andre vigtige gøremål. Det trådløse netværk er åbent, så der kan kommunikeres og hentes oplysninger på nettet. I stilletimen kommer tre vagter rundt og hjælper med lektielæsning samt snak og hygge på værelserne.

Vejledning:

Formål:

Formålet med undervisningen i uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering er, at den enkelte elev tilegner sig et bredt kendskab til uddannelses- og erhvervsmuligheder og indser værdien af at gennemføre en uddannelse.

Gennem undervisningen skal eleven opnå mulighed for at forberede sit uddannelses- og erhvervsvalg og forstå valget som en række beslutninger, der må træffes ud fra egne forudsætninger, behov, holdninger og de samfundsmæssige muligheder. Ved at inddrage det omgivende samfund får eleven kendskab til forhold og vilkår, der er knyttet til uddannelse, beskæftigelse og arbejdsmarked, samt kendskab til levevilkår og livsformer på og uden for arbejdsmarkedet.

Personlig rådgivning og vejledning skal medvirke til, at eleven opnår erkendelse af egne forventninger og forudsætninger og bliver i stand til at udarbejde en personlig uddannelsesplan og handlingsplan.

Indhold:

Det personlige valg. Undervisningen skal skabe forståelse for sammenhængen mellem uddannelses- og erhvervsvalget i et livslangt læringsperspektiv.

Undervisningen omfatter især

- processer, der fører frem til udarbejdelse af en realistisk uddannelsesplan
- samspil mellem uddannelse, erhverv og karriere set i forhold til et meningsfyldt liv
- krav og indhold i ungdomsuddannelserne
- informationssøgning relateret til uddannelsesplanlægning
- faglige begreber om uddannelse, erhverv og karriere
- institutioner, der har tilbud til unge med særlige behov.

Eleverne skal arbejde med at

- vurdere egne ønsker, muligheder og potentialer i sammenhæng med den fortsatte uddannelsesplanlægning
- vurdere og anvende informationer om uddannelse og erhverv, fx i trykte og virtuelle medier, edb-programmer samt ved kontakt til forskellige ressourcepersoner
- afprøve og vurdere forskellige uddannelses- og erhvervsmuligheder
- udbygge og anvende viden om faglige begreber om uddannelse, erhverv og karriere.

Uddannelse og erhverv

Eleverne arbejder videre med sammenhængen mellem uddannelse, erhverv og beskæftigelse og relaterer deres viden til det personlige valg af ungdomsuddannelse, som de skal træffe efter 9. klasse.

Undervisningen omfatter især

- erhvervsmuligheder i et lokalt, nationalt og internationalt perspektiv
- sammenhæng mellem uddannelsesveje og erhvervsmuligheder, herunder etablering og drift af egen virksomhed
- muligheder for studieophold og uddannelser i udlandet
- uddannelses- og jobsøgning.

Eleverne skal arbejde med at

- bruge informationsveje, herunder it, til relevant søgning af lokale, nationale og internationale erhvervsmuligheder samt af uddannelser og studieophold i udlandet
- undersøge og forstå sammenhæng mellem uddannelsesveje og erhvervsmuligheder
- undersøge mulighederne for at etablere og drive egen virksomhed
- træne teknikker i uddannelses- og jobsøgning
- finde veje til uddannelses- og jobmuligheder.

Arbejdsmarkedet

Elevernes viden om et arbejdsmarked i konstant forandring med livslange læringsforløb og med forskellige interesseudsætninger er væsentlige elementer i tredje forløb. Denne viden er vigtig i forbindelse med valg af ungdomsuddannelse og udfærdigelse af elevernes uddannelsesplan efter 9. klasse.

Undervisningen omfatter især

- arbejdsmarkedsforhold, herunder vilkår for medarbejdere og selvstændige
- undervisnings- og arbejdsmiljø
- ligestilling og ligestilling i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet
- forskellige levevilkår og livsformer
- begrebet livslang læring.

Eleverne skal arbejde med at

- indsamle, udvælge og bearbejde stof om arbejdsmarkedet
- vurdere vilkår for ledere, medarbejdere og selvstændige erhvervsdrivende

- vurdere vilkår for innovation og iværksætteri
- bearbejde data om undervisnings- og arbejdsmiljø
- undersøge og diskutere ligestilling og ligeværd i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet
- analysere indsamlet og tilegnet viden om levevilkår og livsformer
- belyse vigtigheden af kontinuerlig personlig kompetenceudvikling og karriereplanlægning.

Undervisningsmaterialer

Der arbejdes med såvel historisk som dagsaktuelt materiale.

Den nationale vejledningsportal www.ug.dk skal levere præcis, opdateret og handlingsorienteret information til alle, der har brug for oplysninger om job, uddannelse og erhverv. Der tages fat i alle livsfaser, lige fra 6. klasse.

En online-version af elevernes uddannelsesbøger med mulighed for vidensdeling med lærere og vejledere, hjælper eleverne til at arbejde virtuelt med uddannelsesplanlægning.

Arbejdsformer

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par-, individuelt - og gruppearbejde med både opgaveløsning og fremlæggelser.

Timetal

8.kl.:	4 lektioner klasseundervisning á 45 min. 2 samtaler med vejlederen á ca. 15 min. Desuden en uges obligatorisk deltagelse i introduktionskurser på ungdomsuddannelserne.
9.kl.:	4 lektioner klasseundervisning á 45 min. 2 samtaler med vejlederen á ca. 15 min.
10. kl.:	4 - 5 lektioner klasseundervisning á 45 minutter. 2 samtaler med vejlederen á ca. 15 min. Obligatorisk selvvalgt opgave 1 uges obligatorisk brobygning på ungdomsuddannelserne.

Alle elever har mulighed for et praktikforløb i en af skolens ferier. Faget er obligatorisk på alle årgange.

Evaluering

Der evalueres løbende med samtaler.

Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, ligesom der løbende evalueres i teamet.

Diverse foredrag:

Elevrådet, eleverne og lærerne har alle indflydelse på årets foredrag. Har man kendskab til gode fortællere, entertainere, musikere eller andet aktuelt kan man selv være med til at arrangere. Der er i løbet af året både foredrag/aftener for forældre og for elever.

Forældrearrangementer:

I løbet af året har vi mange gange besøg af forældrene på skolen. Nedenfor er arrangementerne beskrevet.

Klassemøde med gymnastik og musik

I slutningen af september er vi kommet godt i gang. Derfor afholdes der et klassemøde med forældrene og eleverne på klassen. Klassens kontaktlærere giver et oplæg om klassens start på det sociale område og hvilke mål og aktiviteter, der skal nås. Ofte bidrager eleverne selv med forskellige indslag. Arrangementet slutter i hallen ned en gymnastikforevisning og noget musik fremført af elever.

Forældresamtaler med kontaktlærer

November er måneden, hvor forældrene kommer til skolen og hører om deres dreng/ piges start på skolen. Det er kontaktlæreren, der gennem møder i teamene fortæller om eleven. Skal der stammes op på noget, eller fungerer det hele optimalt.

Musicalmøde:

I november/ december måned afholder vi vores store musical- og temaugle. Vi får besøg af folkeskoleelever, efterskoleelever og forældre, som kommer og overværer vores store musical.

Forældresamtaler med faglærere:

I februar/marts nærmer et evt. uddannelsesvalg efter efterskolen sig. Skal jeg fortsætte på efterskole eller skal jeg på en anden ungdomsuddannelse. Forældresamtalen afholdes af faglærerne, som har eleven på klassen. De vejleder og får tegnet et præcist billede af eleven. Desuden har vejlederne en rolle i anbefaling af elevens videre forløb.

Den sidste opvisning:

Forældrene inviteres til elevernes sidste opvisning i april/maj.

Undervisning- specielle forløb

Introuge/introuge:

Vi starter skoleåret med en introuge, som har til formål at lære eleverne om skolens og elevernes dagligdag. Hvilke opgaver skal løses, hvor finder jeg tingene, hvordan får vi et godt ophold og andre nødvendige oplysninger, som skal sikre et velfungerende ophold på efterskolen.

De sidste to dage i ugen tilbringes sammen med klassen på en klasses tur, som for de fleste foregår på cykel eller gåben. Der overnattes ude, hvor grupperne er sammen om at klare mange forskelligartede opgaver. fx lappe cykel, sejle kano, svømme, løse opgaver, lave mad og underholdning.

Formålet med turen er, at eleverne bliver rystet godt sammen og får opbygget et godt socialt netværk fra starten.

Projekt- og obligatorisk selvvalgt opgave:

I løbet af skoleåret laver både 8. og 9. klasse en projektopgave, mens 10. klasse laver en selvvalgt opgave. (Se beskrivelsen under undervisningsplanen).

Musical- og temaug:

Musical:

I november/ december måned har vi en uge med musical. Der deltager omkring 100-120 elever i denne del, mens resten er på en tematur. Eleverne øver en stor del af efteråret både med skuespil og musik. I selve ugen er der travlt med opsætning af scene, cafe, pr-afdeling, skuespil, lyd og lys, musik og selvfølgelig sammenkædning af alle facetter. Det er en rigtig god uge, som viser mange nye og gode sider af eleverne, som dels har arbejdet længe med en proces, og dels blevet presset og stresset for at have produktet klar.

Tematuren:

Tematuren er et andet tilbud. Her laves et varierende program med ture rundt i området. Der overnattes måske i det fri, besøges seværdigheder eller/ og laves udfordrende aktiviteter. Afslutningen på ugen er at se musicalen.

Terminsprøve og gymnastikuge:

I uge 4 og 5 afholdes der en kombinationsuge, hvor der ca. halvdelen af tiden trænes bl.a. gymnastik, mens den anden del forbeholdes skriftlige terminsprøver.

Skilejrskole til Østrig:

I uge 6 pakker vi kufferterne og tager bussen til Zell Am See i Østrig, hvor vi indkvarteres på Jugendclub Kitzsteinhorn i tæt afstand til lifterne. Eleverne bor blandet på årgangene og maden serveres i spisesale. Formålet med turen er at styrke det sociale og fællesskabet med indlæring af skiløb som det centrale. Alle elever modtager 6 timers undervisning af lokale skiinstruktører og lærere. På hotellet er der rig mulighed for aktiviteter om aftenen.

Skriftlige og mundtlige prøver:

De sidste tre uger laver vi en alternativ plan, som sørger for, at eleverne dels kan forberede sig til eksamen, lave andre aktiviteter og gå til prøve. 8. årgang går til skriftlig eksamen, 9. + 10. årgang har mundtlige prøver. Den sidste uge går med afrunding af året. Her laves rekorder, rengøres, holdes kontaktmøder og vi tager på den årlige afsluttende tur og endelig en afslutning på skolen.

X-days:

Hver fredag kører der en alternativ undervisning for vore 10 klasser. Engelsk, matematik, samfundsfag, vejledning og vore valgfag (musik, leder, friluft) har puttet timer i puljen, og disse fagområder får så også tilsvarende indflydelse på indholdet. Formålet er at skabe længere sammenhængende forløb på tværs af de normale stamhold. Mulighederne for at komme mere i dybden, arbejde projektorienteret, gøre en ting færdig, undgå de hurtige fagskift ligger lige for.

Øvrige arrangementer

Temaweekender:

Eleverne kan vælge mellem 6 temaweekender om året. Weekenderne er lavet for at tilbyde eleverne spændende og afvekslende weekender. Det er vigtigt, at så mange elever som muligt finder weekenderne spændende. Lærerne deltager i de weekender, der interesserer dem mest.

Klasseweekender:

Hver klasse skal tilbringe en weekend på skolen. Klasseweekenden er forudbestemt på årets kalender. Det er klassen og klassens kontaktlærere, der arrangerer weekenden. Alle andre elever er velkomne til at deltage i weekenden. De indgår i weekendens arrangement.

Gymnastikweekend for sidste års elever:

Vi laver en gensynsweekend for sidste års elever. Her underviser vore gymnastiklærere i gymnastik, og der bliver tid til hygge og snak. Søndag aften gives en gymnastikopvisning for vores nuværende forældre.

Efterskolernes dag:

Den sidste søndag i september afholdes efterskolernes dag. Det er en weekend, hvor alle vore elever er på skolen. Lørdagen går med forberedelse af en aftenfest – de senere år en gallafest. Her inviteres forældrene til at komme og hjælpe med pyntning, klargøring og andre opgaver. Om aftenen hjælper forældre med servering og herefter danses der lancier i hallen.

Motionsdagen:

Fredagen eftermiddage før efterårsferien deltager vi i skolernes motionsdag. Her har vi tilbud om 10 km løb og cykeltur. Alle elever deltager i arrangementet.

Julemiddag:

Alle elever, skolens ansatte med familie og bestyrelsesmedlemmer med familie, deltager i et julearrangement, hvor der er mad, dans, julemand og kaffe.

Karnevalsarrangement:

Elevrådet og en lærer arrangerer en karnevalsaften, hvor udklædning, tøndeslagning og konkurrencer er det vigtige.

Bedsteforældredag:

Elevernes bedsteforældre inviteres i foråret til en dejlig eftermiddag, hvor vi hygger os med sang, fortælling, kaffe og gymnastik.

Introdage:

For at vore kommende elever kan være klædt bedst på til opholdet på efterskole, inviterer vi dem til et introarrangement på skolen. Det er vigtigt for os, at alle kommende elever har været på besøg, så vi sikrer en god start og et godt efterskoleophold. Vi afholder to introdage.

Gammel elevdag:

En fredag i april afholder vi gammel elevdag, som henvender sig til alle gamle elever. Det er elevforeningen, som afholder arrangementet. Dagen indeholder gymnastikopvisning, bespisning, generalforsamling og hyggeligt samvær.

Diverse gymnastikarrangementer – året igennem

Vi laver over 20 opvisninger om året. Mange af opvisningerne foregår i vores egen hal ved forskellige lejligheder. Desuden laves en del lokalopvisninger, egnsopvisninger og efterskoleopvisninger.

Vi deltager ligeledes i DGI's talentdag med de mest aktive gymnastikelever. DM i spring/rytme er også en aktivitet, som et lille hold deltager i.

Diverse boldspilsarrangementer – året igennem

4-skolecup er en lille turnering, hvor vi møder Lomborg, Rydhave og Brejninggaard. Her kæmper vi i badminton, håndbold, fodbold, indefodbold og volleyball. Desuden deltager vi i vestjyske mesterskaber indenfor de samme idrætsgrene. I foråret har vi en stor idrætsdag, hvor der kæmpes i alt fra tovtrækning, atletik til boldspil.

Beskrivelser af de enkelte fag

Obligatoriske fag

Indholdsplan for dansk

Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i sprog, litteratur og andre udtryksformer.

Stk. 3.

Undervisningen skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Slutmål for 8. og 9. Klasse

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kunne lede møder og styre diskussioner
- udvikle et nuanceret ord- og begrebsforråd
- fremlægge og formidle stof med indsigt i, hvilken form der passer til situationen, og hvilke hjælpemidler der bedst støtter hensigten
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- læse tekster flydende op med tydelig artikulation og fortolkende betoning
- lytte aktivt og forholde sig åbent, analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling
- bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre og kommunikationssituation

- forstå norsk og svensk i store træk og have kendskab til ligheder og forskelle mellem nabosprogene.

Det skrevne sprog - læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af alle typer tekster
- læse sprogligt udviklende tekster
- bruge ordforklaring, opslagsværker, ordbøger og søgning på internet som et naturligt redskab til forståelse af ord og fagudtryk
- anvende hensigtsmæssige læseteknikker
- anvende varierede læsemåder afhængig af genre og sværhedsgrad
- fastholde det væsentlige af det læste i skriftlig form
- læse skøn- og faglitteratur hurtigt og sikkert
- læse sig til viden i fagbøger, aviser, opslagsværker og på internet
- læse med høj bevidsthed om eget udbytte af det læste
- fastholde hensigtsmæssige læserutiner med henblik på en langsigtet læsekultur
- foretage målrettet og kritisk søgning af skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier til egen læsning og opgaveløsning
- læse norske og svenske tekster.

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beherske skriftsproget i forskellige genrer
- indsamle stof og disponere indholdet, så det fremmer hensigten med kommunikationen
- skrive struktureret og med bevidste valg i en form, der passer til genre og kommunikationssituation
- skrive reflekterende og argumenterende og udtrykke sig med varieret, nuanceret ordforråd og sætningsbygning
- forholde sig til korrekt stavning og formel sproglig korrekthed i egne og andres tekster
- layoute tekster, så det fremmer kommunikation og vidner om æstetisk bevidsthed
- beherske en læselig, personlig og sammenbundet håndskrift
- skrive på computer med hensigtsmæssig skriveteknik og bruge computeren som redskab
- kunne anvende informationsteknologi kritisk med reference til benyttede kilder
- bruge skrivning bevidst og varieret som støtte for tænkning.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden
- vise indsigt i sprogets spændvidde fra hverdagsprog til kunstneriske udtryksformer
- karakterisere forskelle og ligheder mellem det talte og det skrevne sprog
- kende forskellige sætningstyper og sætningsled samt ordklasserne og deres funktion i sproget
- beherske ord og begreber fra mange forskellige fagområder
- gøre rede for samspillet mellem tekst, genre, sprog, indhold og situation
- forholde sig analytisk og vurderende til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i egne og andres tekster
- vise indsigt i – og kunne anvende et bredt udsnit af genrer
- fortolke, vurdere og perspektivere tekster og andre udtryksformer ud fra såvel umiddelbar oplevelse som analytisk forståelse
- gøre rede for og beherske betydningen af sproglige og stilistiske virkemidler
- gøre rede for både genrer og enkelte forfatterskabers særpræg
- vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer
- anvende viden om litteraturens foranderlighed gennem tiderne og om, at litteratur afspejler den tid, den er blevet til i
- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner samt i dramatisk form
- søge og anvende information og dokumentere kendskab til kritisk anvendelse af søgeresultaterne
- udvikle sproglig og kulturel kompetence til brug i en globaliseret verden.

Slutmål for 10. klasse

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke egne meninger i diskussioner og vurdere, hvad der er saglig argumentation
- anvende et nuanceret og sikkert ord- og begrebsforråd
- udtrykke sig med personlig sikkerhed og selvstændighed i overensstemmelse med situationen

- fremlægge og formidle stof med indsigt i, hvilken form der passer til situationen
- læse klart og flydende op og udtrykke sig sikkert og personligt om det læste
- lytte aktivt og forholde sig analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling
- beherske og anvende sprogets samspil med andre udtryksmidler i varierede kommunikationssituationer
- lytte til norsk og svensk med forståelse.

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse
- læse sprogligt udviklende tekster og anvende varierede læseforståelsesstrategier til alle slags tekster
- beherske forskellige, hensigtsmæssige læseteknikker
- afpasse læsemåder efter læseformål, genre og medie
- anvende indsigt i forskellige genrers og teksters egenart og virkemidler til bevidst og sikker læsning
- forholde sig selvstændigt, analytisk og reflekteret til tekster fra forskelligartede medier
- bruge læsning som redskab til omverdensforståelse
- vurdere eget udbytte af det læste
- forstå og bruge forskellige kilder målrettet og kritisk
- læse og forstå norske og svenske tekster.

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- styre skriveprocessen selvstændigt fra ide til færdig tekst
- skrive i et sprog, der er afpasset en defineret modtager som fx offentlige myndigheder og private virksomheder
- skrive sammenhængende, sikkert og varieret i en form, der passer til genre og kommunikationssituation
- beherske formel sproglig korrekthed
- kombinere tekster og andre udtryksmidler, så det fremmer formidling
- skrive en læselig, personlig og sammenbundet håndskrift
- anvende computeren som redskab og bruge informationsteknologi hensigtsmæssigt og sikkert i forskellige skriveforløb
- bruge skrivning bevidst og reflekteret som støtte for tænkning og som praktisk hjælpemiddel i hverdagen.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende viden om sprog og sprogbrug, om sprogets forskellige funktioner, om sprogvariation og om sprogets opbygning og grammatik
- udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden
- vise indsigt i samspillet mellem genre, sprog, tekst, indhold og situation
- forholde sig analytisk og vurderende til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed
- demonstrere et analytisk beredskab over for tekster og andre udtryksformer
- gøre rede for og anvende forskellige genrer, fremstillingsformer, fortælleteknikker og virkemidler
- vise indsigt i både genrers og enkelte forfatterskabers særpræg
- forholde sig til litteraturens og forskellige mediers betydning i samfundet
- anvende viden om litterære og kulturelle traditioner og om sprogets og litteraturens foranderlighed gennem tiderne
- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i såvel enkle som mere komplekse produktioner
- kunne anvende informationsteknologi kritisk med reference til benyttede kilder
- indgå i et mangesproget samfund og tilegne sig andre sprog.

Undervisningsmateriale

Sammensat relevant materiale til gennemgang af bl.a. emner, temaer, forfatterskaber, epoker og genrer.

Der benyttes faglitteratur, skønlitteratur, film, digte, reklamer m.m.

Sproget er dansk.

Særlige hjælpemidler og metoder:

Der arbejdes med elementer, der naturligt indgår i projekt- og osoarbejdet - f.eks. brug af digitalkamera, opsætning af folder og interviewteknik.

Der afholdes en dansk-dag årligt med 8 lektioner.

Der arbejdes til tider på tværs af klasserne.

Timetal:

8. og 9.kl: 6 lektioner á 45 minutter.

10.kl : 5 lektioner á 45 minutter.

Timerne er fordelt mellem 8-17 på ugens 5 første dage.

Desuden er der en fagdag med 8 timers dansk samt en projektuge i 8. + 9.

klasse. I 10. klasse er der en obligatorisk selvvalgt opgave (OSO).

Til hver klasse er tilknyttet en fast dansklærer.

Arbejdsformer:

Skriftligt arbejde:

Fordelt over året skrives 6 stile plus termins- og prøvestil. Desuden laves en række større eller mindre skriftlige arbejder i tilknytning til tekstarbejde / bogarbejde, film m.v.

Der skrives en række diktater, hvor elevernes resultater danner baggrund for indsatsområder inden for grammatikken.

Grammatik:

Der arbejdes med relevante grammatiske emner, kommaøvelser.

Internet: Nettet bruges løbende til generel informationssøgning, men også som udgangspunkt for bundne opgaver (specifikke adresser / specifikt ioplæg.)

Læsning

Eleverne skal opmuntres til at læse meget. Et godt læsemiljø på skolen er en af forudsætningerne for en god og alsidig læseindlæring. Det skabes i den enkelte klasse med meget og alsidigt læsestof og gode vaner omkring læsningen. Tilskyndelsen til selvstændig læsning må ikke ophøre, for så dropper mange. Det er vigtigt, at elevernes læseinteresse og læselyst til stadighed stimuleres, samtidig med at en nødvendig træning af læsefærdigheden gennemføres. Læreren må vejlede eleverne og opmuntre dem til selvstændig læsning og give tid og rum til læsning i skolen. Elevernes selvstændige læsning følges op med fx samtale, fremlæggelse, om- og gendigtning, anmeldelse og omtale, dramatisering, og titlerne registreres med læselog eller portfolio.

Grundlæggende læseaktiviteter

Der er tre læseaktiviteter, som er grundlæggende for læseudviklingen hele skoleforløbet igennem: **lærerens oplæsning, elevens læsning af kendt tekst, fx læsebog og elevens læsning.**

I arbejdet med fælles læsetekst er fællesskabet og samtalen om teksten af stor betydning. Her pirres elevernes nysgerrighed, her undrer de sig, her møder de kendte og ukendte livssituationer. Teksten kan være udgangspunktet for en ikke på forhånd defineret samtale, men også genstand for en fælles undersøgelse, der får eleverne til at involvere sig og inddrage deres egen erfaringsverden. Ved valget af læseteksterne må læreren være opmærksom på teksternes læseværdighed, læselighed og læsbarhed. En tekst skal have et indhold, som appellerer til eleverne, en typografi og et layout, som gør den let at læse, og en sproglig form og en begrebsverden, som er passende i forhold til elevernes udvikling. Illustrationer af forskellig art kan støtte læsningen.

Andet:

Ud fra forskellige oplæg eller ren spontanitet behandles emner, som måtte vise sig aktuelle.

Arbejdsform:

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par-, individuel- og gruppearbejde.

De fleste tekster læses af alle, men der kan være forskel på mængden og sværhedsgraden, som den enkelte elev stilles overfor.

Eksempler på tekstarbejde:

- Læse op.
- referere / resumere
- uddrage / understrege vigtige steder
- digte videre på teksten / selv lave slutning
- "den varme stol"
- oplæg til diskussion
- indhente baggrundsviden til emnet
- tage notater
- lave dialoger ud fra forskellige steder i teksten
- danne baggrund for skriftligt arbejde
- analysearbejde

Prøveforberedende/ikke prøveforberedende, herunder niveau:

8.kl. afsluttes ikke med prøve.

9.kl. afsluttes med FSA. Klassen vælger mellem prøveform A (lodtræk) og B (synopse)

10.kl. afsluttes med FS10 – synopse.

Ingen af årgangene kører niveaudelt.

Obligatorisk/valgfrit:

Faget er obligatorisk for alle.

Evaluerings:

Der evalueres løbende med samtaler og tests. Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, lige som der evalueres i både teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Indholdsplan for matematik

Formål for 8. og 9. kl.

Formålet med undervisningen er, at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at arbejdet med matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.

Indhold

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende de reelle tal og anvende dem i praktiske og teoretiske sammenhænge
- arbejde med talfølger og forandringer med henblik på at undersøge, systematisere og generalisere
- regne med brøker, bl.a. i forbindelse med løsning af ligninger og algebraiske problemer
- forstå og anvende procentbegrebet
- kende regningsarternes hierarki samt begrunde og anvende regneregler
- forstå og anvende formler og matematiske udtryk, hvori der indgår variable
- anvende funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer
- arbejde med funktioner i forskellige repræsentationer
- løse ligninger og enkle ligningssystemer og ved inspektion løse enkle uligheder
- bestemme løsninger til ligninger og ligningssystemer grafisk

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende og anvende forskellige geometriske figurers egenskaber
- fremstille skitser og tegninger efter givne forudsætninger
- benytte grundlæggende geometriske begreber, herunder størrelsesforhold og linjers indbyrdes beliggenhed
- undersøge, beskrive og vurdere sammenhænge mellem tegning (model) og tegnet objekt
- kende og anvende målestoksforhold, lighedannedhed og kongruens
- kende og anvende målingsbegrebet, herunder måling og beregning i forbindelse med omkreds, flade og rum
- udføre enkle geometriske beregninger, bl.a. ved hjælp af Pythagoras' sætning
- arbejde undersøgende med enkel trigonometri i forbindelse med retvinklede trekanter og beregne sider og vinkler
- arbejde med enkle geometriske argumenter og beviser
- bruge it til tegning, undersøgelser, beregninger og ræsonnementer vedrørende geometriske figurer
- arbejde med koordinatsystemet og forstå sammenhængen mellem tal og geometri
- gengive algebraiske sammenhænge i geometrisk repræsentation

Statistik og sandsynlighed

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende statistiske begreber til beskrivelse, analyse og fortolkning af data tilrettelægge og gennemføre enkle statistiske undersøgelser
- læse, forstå og vurdere anvendelsen af statistik og sandsynlighed i forskellige medier
- udføre og tolke eksperimenter, hvori tilfældighed og chance indgår
- forbinde sandsynlighed med tal vha. statistik, enkle kombinatoriske overvejelser og simple modeller.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- arbejde med problemstillinger vedrørende dagligdagen, bl.a. i forbindelse med privatøkonomi, bolig og transport
- behandle eksempler på problemstillinger knyttet til den samfundsmæssige udvikling, hvori bl.a. økonomi, teknologi og miljø indgår

- anvende faglige redskaber og begreber, bl.a. procentberegninger, formler og funktioner som værktøj til løsning af praktiske problemer
- udføre simuleringer, bl.a. ved hjælp af it
- erkende matematikkens muligheder og begrænsninger om beskrivelsesmiddel og beslutningsgrundlag.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- erkende, formulere og løse problemer ud fra analyse af data og informationer
- argumentere for og give faglige begrundelser for fundne løsninger
- vurdere og tage stilling til sammenhængen mellem problemstilling og løsning
- overskue og behandle matematiske problemstillinger, der ikke er af rutinemæssig art*
- benytte undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer til at løse problemer og erkende generelle sammenhænge
- anvende relevante faglige udtryk og kommunikere om fagets emner med en passende grad af præcision
- bruge hverdagsprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk.
- deltage i udvikling af strategier og metoder med støtte i bl.a. it
- undersøge, systematisere og ræsonnere med henblik på at generalisere
- veksle mellem praktiske og teoretiske overvejelser ved løsningen af matematiske problemstillinger
- læse faglige tekster samt forstå og forholde sig til informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk
- forberede og gennemføre mundtlige og skriftlige præsentationer af eget arbejde med matematik, bl.a. med inddragelse af it
- arbejde individuelt og sammen med andre om praktiske og teoretiske problemstillinger, bl.a. i projektorienterede forløb
- arbejde individuelt og sammen med andre om problemløsning i mundtligt og skriftligt arbejde
- give respons til andre i arbejdet med matematik, bl.a. ved at spørge aktivt.

Undervisningsmaterialer

De anvendte materialer vil hovedsageligt være udvalgte afsnit fra skolens aktuelle lærebogssystemer/opslagsbøger suppleret med diverse kopiark og opgavesæt fra tidligere års prøvesæt.

Computeren indgår som en naturlig del af undervisningen.

Arbejdsformer

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par-, individuelt - og gruppearbejde med både opgaveløsning og fremlæggelser.

I den daglige undervisning arbejdes der med skriftlige opgaver, ligesom eleverne arbejder med skriftlige afleveringsopgaver, oftest tidligere stillede prøvesæt. I begge tilfælde tilstræbes det, at eleverne udvikler korrekte og relevante skriftlige udtryksformer.

Eleverne skal i den daglige undervisning opnå øvelse i at formulere problemer med et matematisk indhold og sprogbrug fra stillede eller selvfundne opgaver og formulere relevante matematiske løsninger på disse problemer.

Timetal

8. og 9. kl.: 4,5 lektion á 45 min.

Desuden 1 fagdag med 8 lektioner og 3 fagdage med 4 lektioner.

Afsluttende prøver

9. kl. afsluttes med FSA.

Der er ikke niveaudeling.

Evaluering

Der evalueres løbende med samtaler og tests.

Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, ligesom der evalueres både i teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Der afholdes 1 terminsprøve for 9.kl. og 2 terminsprøver for 8. kl.

Indholdsplan for matematik 10. kl.

Formål for 10. kl.

Formålet med undervisningen er, at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at arbejdet med matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.

Matematiske kompetencer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- skelne mellem definitioner og sætninger, mellem enkelttilfælde og generaliseringer og anvende denne indsigt til at udforske og indgå i dialog om forskellige matematiske begrebers rækkevidde og begrænsning (tankegangskompetence)
- opstille, afgrænse og løse både rent faglige og anvendelsesorienterede matematiske problemer og vurdere løsningerne bl.a. med henblik på at generalisere resultater (problembehandlingskompetence)
- opstille, behandle, afkode, analysere og forholde sig kritisk til modeller, der gengiver træk fra virkeligheden, bl.a. ved hjælp af regneudtryk, tegning, diagrammer, ligninger, funktioner og formler (modelleringskompetence)
- udtænke, gennemføre, forstå og vurdere mundtlige og skriftlige matematiske ræsonnementer og arbejde med enkle beviser (ræsonnementskompetence)
- afkode, bruge og vælge hensigtsmæssigt mellem forskellige repræsentationsformer og kunne se deres indbyrdes forbindelser (repræsentationskompetence)
- forstå og benytte variable og symboler, bl.a. når regler og sammenhænge skal vises samt oversætte mellem dagligsprog og symbolsprog (symbolbehandlingskompetence)
- indgå i dialog samt udtrykke sig mundtligt og skriftligt om matematikholdige anliggender på forskellige måder og med en vis faglig præcision, samt fortolke andres matematiske kommunikation (kommunikationskompetence)
- kende forskellige hjælpemidler, herunder it, og deres muligheder og begrænsninger samt anvende dem hensigtsmæssigt, bl.a. til eksperimenterende udforskning af matematiske sammenhænge, til beregninger og til præsentationer (hjælpemiddelkompetence).

Matematiske emner

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til

i arbejdet med tal og algebra

- kende de reelle tal og anvende dem i praktiske og teoretiske sammenhænge
- arbejde med talfølger og forandringer med henblik på at undersøge, systematisere og generalisere
- regne med brøker, bl.a. i forbindelse med løsning af ligninger og algebraiske problemer
- forstå og anvende procentbegrebet
- kende regningsarternes hierarki samt begrunde og anvende regneregler

- forstå og anvende kendte og ikke-kendte formler og matematiske udtryk, hvori der indgår variable
- anvende funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer, herunder procentuel vækst
- arbejde med funktioner i forskellige repræsentationer
- vælge metode til bestemmelse af løsninger til ligninger, ligningssystemer og enkle uligheder i arbejdet med geometri at
- kende, anvende og beskrive forskellige geometriske figurers egenskaber
- fremstille skitser og tegninger efter givne forudsætninger
- benytte grundlæggende geometriske begreber, herunder størrelsesforhold og linjers indbyrdes beliggenhed
- undersøge, beskrive og vurdere sammenhænge mellem tegning (model) og tegnet objekt
- kende og anvende målestoksforhold, lighedannethed og kongruens
- kende og anvende målingsbegrebet, herunder måling og beregning i forbindelse med omkreds, flade og rum
- udføre enkle geometriske beregninger, bl.a. ved hjælp af Pythagoras' sætning
- arbejde undersøgende med enkel trigonometri i forbindelse med retvinklede trekanter og beregne sider og vinkler
- arbejde med enkle geometriske argumenter og beviser
- bruge it til tegning, undersøgelser, beregninger og ræsonnementer vedrørende geometriske figurer
- arbejde med koordinatsystemet og forstå sammenhængen mellem tal og geometri
- gengive algebraiske sammenhænge i geometrisk repræsentation

i arbejdet med statistik og sandsynlighed at

- anvende statistiske begreber til beskrivelse, analyse og fortolkning af data
- tilrettelægge og gennemføre enkle statistiske undersøgelser
- læse, forstå og vurdere anvendelsen af statistik og sandsynlighed i forskellige medier
- udføre og tolke eksperimenter, hvori tilfældighed og chance indgår forbinde sandsynlighed med tal vha. statistik, enkle kombinatoriske overvejelser og simple modeller.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende matematik knyttet til problemstillinger, der vedrører natur, samfund og kultur
- arbejde med økonomiske forhold, bl.a. vedrørende arbejde, fritid og sundhed

- anvende matematik som værktøj til løsning af praktiske og teoretiske problemer på en alsidig måde
- arbejde med og undersøge matematiske modeller, hvori formler og funktioner indgår
- benytte it til beregninger, simuleringer, undersøgelser og beskrivelser, bl.a. vedrørende energiforbrug og ressourcer
- forholde sig til beskrivelser og argumentationer af faglig art, som de fremtræder i medierne
- erkende matematikkens muligheder og begrænsninger som beskrivelsesmiddel og beslutningsgrundlag.

Matematiske arbejdsområder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- deltage i udvikling af strategier og metoder med støtte i bl.a. it
- undersøge, systematisere, ræsonnere og generalisere
- veksle mellem praktiske og teoretiske overvejelser ved løsningen af matematiske problemstillinger
- læse faglige tekster samt forstå og forholde sig til informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk
- forberede og gennemføre mundtlige og skriftlige præsentationer af eget arbejde med matematik, bl.a. med inddragelse af it
- arbejde individuelt og sammen med andre om praktiske og teoretiske problemstillinger, bl.a. i projektorienterede forløb
- arbejde individuelt og sammen med andre om problemløsning i mundtligt og skriftligt arbejde give respons til andre i arbejdet med matematik, bl.a. ved at spørge aktivt.

Undervisningsmaterialer

De anvendte materialer vil hovedsageligt være udvalgte afsnit fra skolens aktuelle lærebogssystemer/opslagsbøger suppleret med diverse kopiark og opgavesæt fra tidligere års prøvesæt.

Computeren indgår som en naturlig del af undervisningen.

Arbejdsformer

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par-, individuelt - og gruppearbejde med både opgaveløsning og fremlæggelser.

I den daglige undervisning arbejdes der med skriftlige opgaver, ligesom eleverne arbejder med skriftlige afleveringsopgaver, oftest tidligere stillede prøvesæt. I begge tilfælde tilstræbes det, at eleverne udvikler korrekte og relevante skriftlige udtryksformer.

Eleverne skal i den daglige undervisning opnå øvelse i at formulere problemer med et matematisk indhold og sprogbrug fra stillede eller selvfundne opgaver og formulere relevante matematiske løsninger på disse problemer.

Timetotal

10. kl.: 5 lektioner á 45 minutter. 4 i løbet af ugen, den 5. tilgår X-days

Desuden 1 fagdag med 8 lektioner.

Faget er obligatorisk på alle årgange.

Timerne er fordelt mellem kl. 8 og kl. 17 på ugens 5 første dage.

Afsluttende prøver

10. kl. afsluttes med FS10

Der er ikke niveaudeling.

Evaluering

Der evalueres løbende med samtaler og tests.

Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, ligesom der evalueres både i teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Der afholdes 1 terminsprøve for 10. kl.

Indholdsplan for fysik/kemi.

Formål:

Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden om vigtige fysiske og kemiske forhold i naturen og teknikken med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt viden om anvendelser af fysik og kemi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningsmåder og indblik i, hvordan fysik og kemi – og forskning i fagene – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Undervisningen skal anvende varierede arbejdsformer og i vidt omfang bygge på elevernes egne iagttagelser og undersøgelser, bl.a. ved laboratoriarbejde. Undervisningen skal udvikle elevernes interesse og nysgerrighed over for fysik, kemi, naturvidenskab og teknologi og give dem lyst til at lære mere.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne erkender, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknik skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

Indhold i 8. og 9. kl.:

Der arbejdes med begrebsdannelse, brug af et passende fagsprog, forståelse af modellers funktion, nytte og begrænsninger samt naturfagenes måde at systematisere og beskrive verden på.

Fysikkens og kemiens verden

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser
- kende til vigtige stoffer og materialer og deres egenskaber
- kende til vigtige stofkredsløb i naturen.

Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser

- kende til vigtige stoffer og materialer og deres egenskaber
- kende til vigtige stofkredsløb i naturen.

Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og i samfund

- gøre rede for, diskutere og tage stilling til samfundets ressource- og energiforsyning
- beskrive og forklare eksempler på energiomsætninger
- beskrive og forklare eksempler på fremstilling af produkter samt vurdere produktionsprocessers belastning af miljøet
- beskrive hverdagslivets teknik og dens betydning for den enkelte og samfundet.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser
- planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter med relevant udstyr
- anvende et hensigtsmæssigt fagsprog
- læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- formidle resultatet af arbejdet med fysiske, kemiske og tekniske problemstillinger
- anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, dataopsamling, bearbejdning og formidling
- skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer.

Indhold i 10. klasse:

Fysikkens og kemiens verden

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende fysiske og kemiske begreber til at beskrive, forklare og forudsige fænomener
- benytte enkle modeller til at beskrive fænomener og sammenhænge
- beskrive udvalgte stofegenskaber og stofomdannelse ved forskellige forbindelser mellem atomer
- gøre rede for brug af kemiske stoffer eller materialer på et udvalgt område
- analysere menneskeskabte indgreb i stofkredsløb.

Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for, at den atomare beskrivelse af grundstoffer og kemiske forbindelser er menneskets forsøg på at beskrive fænomener og sammenhænge i naturen
- kende til nogle af nutidens forestillinger om universets opbygning og udvikling
- kende eksempler på, at udviklingen i videnskabsfagene fysik og kemi og den kulturelle udvikling er indbyrdes afhængige
- kende eksempler på, at behovet for teknologi har fremmet en udvikling af praktisk og teoretisk viden
- kende eksempler på, at udvikling af ny viden kan give uforudsete muligheder.

Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive og forklare eksempler på energioverførsler med brug af begreber som virkningsgrad og energikvalitet
- vurdere energiplaner, bl.a. ud fra begreber som virkningsgrad, energikvalitet og bæredygtig udvikling
- kende til udvalgte ressourcers vej gennem produktionssystemet
- kende udvalgte detaljer i en eller flere produktionsvirksomheder
- kende til handlemuligheder i forhold til forskellige produktionsprocessers påvirkning af miljøet
- sammenligne og argumentere for fordele og ulemper ved forskellige produktionsprocesser ud fra bl.a. ressource- og energiforbrug, effektivitet samt det fysiske arbejdsmiljø.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- formulere enkle problemstillinger, opstille hypoteser, efterprøve antagelser og vurdere resultater
- vælge og benytte hensigtsmæssige instrumenter og laboratorieudstyr
- benytte fysisk og kemisk viden, opnået ved teoretisk og praktisk arbejde
- vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven
- formidle resultater af arbejde med fysiske, kemiske eller tekniske problemstillinger.

Delmål:

Når eleverne er nået gennem 8. 9. og 10. klasse, kan man forvente, at eleverne har stiftet bekendtskab med, at alt stof er opbygget af partikler, og at der findes nogle modeller med forklaringsværdi, så eleverne kan få en forståelse af det videnskabelige sprog, som bruges i beskrivelsen af atomer og molekyler. Denne vidensopbygning vil ske gennem hele skoleforløbet, og følgende eksempel skal illustrere en klasses arbejde inden for dette vidensområde.

Undervisningsmateriale:

De anvendte materialer vil hovedsageligt være udvalgte afsnit fra skolens aktuelle lærebogssystemer/opslagsbøger suppleret med diverse kopiark og relevante hjemmesider.

Timetal:

8. og 9. kl.: 2 lektioner á 45 minutter.

Timerne er fordelt mellem kl. 8-17 på ugens 5 første dage.

10.kl.: 2 lektioner á 45 minutter.

Timerne er fordelt mellem kl. 8-17 på ugens 5 første dage.

Desuden er der en fagdag sammen med matematik.

Arbejdsformer:

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par-, individuel- og gruppearbejde.

Prøveforberedende/ikke prøveforberedende og niveau:

8.kl. Afsluttes ikke med prøve.

9.kl. Afsluttes med FSA.

10.kl. Kan afsluttes med FS10.

Obligatorisk/valgfrit:

Faget er obligatorisk for alle.

Evaluering:

Der evalueres løbende med samtaler og faglige tests. Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, lige som der evalueres i både teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Indholdsplan for engelsk

Formål:

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig sproglige og kulturelle kundskaber og færdigheder, således at de kan anvende engelsk som kulturteknik i forskellige sammenhænge, udvikler bevidsthed om sprog og sprogtilenelse og opnår indsigt i det engelske sprogs globale rolle.

Stk. 2.

Undervisningen skal gennem varierede arbejdsmetoder, brug af it, tværfagligt samarbejde og internationale kontakter skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres alsidige udvikling.

Stk. 3.

Undervisningen inddrager emner, der belyser, hvordan mennesker tænker og lever i den engelsksprogede verden, så eleverne kan blive fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer. Herigennem får eleverne mulighed for at udvikle deres forståelse for mennesker med forskellig kulturel baggrund og forberede sig til et liv i et globalt samfund.

Indhold:

Slutmål

Efter 9. klasse	Efter 10. klasse
<p>Kommunikative færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none">• forstå talt engelsk inden for forskellige genrer, herunder lyd- og billedmedier om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans• forstå udvalgte regionale og sociale varianter af talt engelsk• forstå skrevne tekster inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans• udtrykke sig mundtligt med rimelig præcision, spontanitet og lethed i et sammenhængende sprog afpasset udvalgte genrer og situationer, herunder udtrykke personlige erfaringer, redegøre for informationer og hovedindholdet af udvalgte teksttyper og fremlægge et forberedt stofområde• deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og samfundsmæssige emner i et sprog afpasset situationen• udtrykke sig skriftligt med rimelig præcision og i et sammenhængende sprog	<p>Kommunikative færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none">• forstå hovedindhold og specifik information af talt engelsk inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans• forstå hovedindhold og specifik information af lyd- og billedmedier, der også omfatter udvalgte regionale og sociale varianter af engelsk talt i et autentisk tempo forstå skrevne tekster inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans• udtrykke sig mundtligt med rimelig præcision lethed og spontanitet afpasset udvalgte genrer og situationer• udtrykke personlige erfaringer, redegøre for informationer og fremlægge et forberedt stofområde• deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og samfundsmæssige emner i et sprog afpasset situationen også med flere indfødte sprogbrugere

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

<p>afpasset udvalgte genrer og situationer, herunder udtrykke personlige erfaringer, samt anvende informationer og viden inden for udvalgte genrer</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikere mundtligt og skriftligt gennem digitale medier • anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel. 	<ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig skriftligt med rimelig præcision og i et sammenhængende sprog afpasset udvalgte genrer og situationer, herunder udtrykke personlige erfaringer, samt anvende informationer og viden inden for udvalgte genrer • kommunikere mundtligt og skriftligt gennem digitale medier • anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel.
<p>Sprog og Sprogbrug</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd, herunder idiomatiske vendinger inden for udvalgte emneområder • udtale engelsk på en måde, der nærmer sig en af de anerkendte indfødte udtalevarianter • tale og skrive engelsk, således at centrale grammatiske regler følges • stave og sætte tegn på engelsk så præcist, at kommunikationen lykkes • anvende centrale regler for opbygning af tekster med struktur og sammenhæng inden for almindeligt forekommende genrer • anvende centrale samtalemønstre • afpasse udtryksformen i rimelig grad efter hensigt, modtager, situation og genre. 	<p>Sprog og Sprogbrug</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd, herunder idiomatiske vendinger inden for udvalgte emneområder • udtale engelsk på en måde, der nærmer sig en af de anerkendte indfødte udtalevarianter • tale og skrive engelsk, således at centrale grammatiske regler følges • stave og sætte tegn på engelsk så præcist, at kommunikationen lykkes • anvende centrale regler for opbygning af tekster med struktur og sammenhæng inden for almindeligt forekommende genrer • anvende centrale samtalemønstre • afpasse udtryksformen i rimelig grad efter hensigt, modtager, situation og genre.
<p>Sprogtilegnelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • vælge lytte- og læsestrategier ift. teksttype, situation og formål • vælge kommunikationsstrategier, først og fremmest bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer • vælge skrivestrategier, herunder anvende grundlæggende viden om skriveprocessens faser • være bevidste om egne engelsksproglige styrker og svagheder og arbejde med disse • udnytte de mange muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen • anvende viden om ligheder og forskelle mellem engelsk og andre sprog • vælge arbejdsform, herunder praktiske og kreative arbejdsformer, ift. den foreliggende aktivitet eller opgave • anvende fagets hjælpemidler, herunder ordbøger, it-baserede ordforrådsprogrammer, grammatiske oversigter og computerens stave- og grammatikkontrol hensigtsmæssigt • udnytte medierne, herunder de 	<p>Sprogtilegnelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • vælge lytte- og læsestrategier ift. teksttype, situation og formål • vælge kommunikationsstrategier, først og fremmest omskrivninger, overbegreber og synonymer • vælge skrivestrategier, herunder anvende grundlæggende viden om skriveprocessens faser • være bevidste om egne engelsksproglige styrker og svagheder og arbejde med disse • udnytte de mange muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen • anvende viden om ligheder og forskelle mellem engelsk og andre sprog • vælge arbejdsform, herunder praktiske og kreative arbejdsformer, ift. den foreliggende aktivitet eller opgave • anvende fagets hjælpemidler, herunder ordbøger, it-baserede ordforrådsprogrammer, grammatiske oversigter og computerens stave- og grammatikkontrol, hensigtsmæssigt • udnytte medierne, herunder de

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

<p>elektroniske medier, i forbindelse med informationsøgning, kommunikation, videndeling og netværksdannelse</p> <ul style="list-style-type: none">• anvende forskellige kilder på selvstændig og kritisk vis.	<p>elektroniske medier, i forbindelse med informationsøgning, kommunikation, videndeling og netværksdannelse</p> <ul style="list-style-type: none">• anvende forskellige kilder på selvstændig og kritisk vis.
<p>Kultur- og samfundsforhold</p> <ul style="list-style-type: none">• anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog• anvende viden om kultur- og samfundsforhold i arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier samt it• kunne drage sammenligninger mellem egen kultur og andre kulturer• anvende viden om kultur- og samfundsforhold i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.	<p>Kultur- og samfundsforhold</p> <ul style="list-style-type: none">• anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog• anvende viden om kultur- og samfundsforhold i arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier samt it• kunne drage sammenligninger mellem egen kultur og andre kulturer samt kunne sætte denne viden i perspektiv• anvende viden om kultur- og samfundsforhold i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.

Arbejdsform:

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par- og gruppearbejde med hovedvægten lagt på pararbejde. Nogle tekster læses/bearbejdes af alle, mens andre tekster fordeles efter sværhedsgrad. Men alle elever får viden om de fleste tekster gennem hinanden.

Eksempler på tekstarbejde:

- Læse op/oversætte
- referere
- uddrage/understrege vigtige steder
- digte videre på teksten/selv lave slutning
- "den varme stol"
- oplæg til diskussion
- indhente baggrundsviden til emnet
- som lyttetekst/tage notater
- lave dialoger ud fra forskellige steder i teksten
- danne baggrund for skriftligt arbejde

Skriftligt arbejde:

Fordelt over året skrives ca. 6 engelske stile (plus termins- og prøvestil). Desuden laves en række større eller mindre skriftlige arbejder i tilknytning til projekter, tekstarbejde/ film m.v.

Internet:

Nettet bruges løbende til generel informations-søgning, men også som udgangspunkt for bundne opgaver (specifikke adresser/ specifikt oplæg).

Timetal:

8. og 9.kl. 3,5 lektioner á 45 minutter + 3*4 lektioner fordelt over året
10.kl 3 lektioner á 45 minutter + 4 fredage med 7 lektioner á 40 minutter

Timerne er fordelt mellem 8-17 på ugens 5 første dage. Desuden er der en fagdag med 8 timers engelsk.

Til hver klasse er tilknyttet en fast engelsklærer.

Prøveforberedende/ikke prøveforberedende, herunder niveau:

8.kl. afsluttes ikke med prøve.

9.kl. afsluttes med FSA. Mundtlig prøve er obligatorisk, og skriftlig prøve aflægges hvis det udtrækkes.

10.kl. afsluttes med FS10.

Ingen af årgangene kører niveaudelt.

Obligatorisk/valgfrit:

Faget er obligatorisk for alle.

Evaluerings:

Der evalueres løbende med samtaler og tests. Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, lige som der evalueres i både klasse og fagteams.

Indholdsplan for tysk

Formål

Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet tysk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om tysk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Indhold

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindholdet af talt tysk om centrale emner.
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om centrale emner.
- deltage i samtaler om centrale emner, herunder redegøre for noget oplevet eller læst.
- læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster inden for genkendelige emner.
- søge og udnytte relevante informationer fra forskellige medier inden for genkendelige emner.
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt sprog.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig forståeligt, hvad angår udtale og sætningsopbygning.
- udnytte viden om ligheder mellem tysk og dansk og mellem tysk og andre sprog.
- anvende et centralt ordforråd inden for kendte emner.

- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes.
- anvende centrale sprogbrugsregler, der er vigtige for, at kommunikationen lykkes.
- anvende retstavning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkeligt tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk.
- anvende strategier i forbindelse med kommunikation, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og bruge andre ord og vendinger.
- vælge lyttestrategier i forhold til en given situation.
- anvende forskellige læsestrategier.
- udnytte IT og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation.
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavekontrol hensigtsmæssigt.
- anvende viden om skriveprocessens faser.
- vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave.
- understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende en grundlæggende viden om levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier.
- drage sammenligninger mellem tysksproget kultur og egen kultur.
- anvende tysk som kommunikationsmiddel i mødet med tysktalende.

I tysk skal de grundlæggende kundskaber og færdigheder på hvert af de fire områder udvikles som en helhed på alle fagets klassetrin både i selve faget, og når tysk indgår i tværgående emner og problemstillinger.

Undervisningsmaterialer

De anvendte materialer vil hovedsageligt være udvalgte afsnit fra skolens aktuelle lærebogssystemer suppleret med diverse kopiark, samt film og musik.

Til den skriftlige del anvendes bl.a. opgavesæt fra tidligere års afgangsprøver samt fra skolens prøvesæt fra Sprogforlaget.

Computeren indgår som en naturlig del af undervisningen.

Arbejdsformer

Undervisningen bygger på, at eleverne bl.a. fra dansk og engelsk allerede har en kunnen, viden og erfaring med hensyn til at lære, til sprog og sprogbrug, til begreber, til forståelse af deres omverden samt til brug af IT.

Eleverne opbygger igennem hele forløbet deres selvtillid som sprogbrugere og deres forståelse af gode arbejds- og samarbejdsformers betydning for sprogtilgængeligheden. Der skiftes således mellem forskellige organisationsformer (individuel, par, gruppe, klasse) afhængigt af emnet/indholdet og aktiviteternes art.

De sproglige aktiviteter tilrettelægges således, at eleverne møder en mangfoldighed af oplevelser og sanseindtryk. Praktisk musiske arbejds- og udtryksformer indgår i de sammenhænge, hvor de kan tilføre undervisningen en yderligere dimension.

Timetal

8. 9. og 10. kl.: 4 lektioner á 45 min.
Desuden 1 fagdag med 7 lektioner i 10.kl.

På Staby Efterskole er faget obligatorisk på alle årgange.

Afsluttende prøver

9. kl. afsluttes med FSA.
10. kl. afsluttes med FS10

Der er ikke niveaudeling.

Evaluerings

Der evalueres løbende med samtaler og tests.

Der afholdes to forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, ligesom der evalueres både i teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Der afholdes en skriftlig terminsprøve for 9. og 10. kl. i februar.

Indholdsplan for historie

Formål:

Formålet med undervisningen er at udvikle elevernes kronologiske overblik, styrke deres viden om og forståelse af historiske sammenhænge og øve dem i at bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv. Undervisningen skal gøre eleverne fortrolige med dansk kultur og historie, jf. folkeskolelovens formålsbestemmelse.

Stk. 2. Ved at arbejde med udvikling og sammenhænge i det historiske forløb skal eleverne udbygge deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres viden om, forståelse af og holdninger til egen kultur, andre kulturer samt menneskers samspil med naturen. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik over og fordybelse i historiske kundskabsområder og styrke deres indsigt i kontinuitet og forandring.

Stk. 3. Undervisningen skal styrke elevernes historiske bevidsthed og identitet og give dem indsigt i, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte, og give dem forudsætninger for at forstå deres samtid og reflektere over deres handlemuligheder. Undervisningen skal stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at formulere historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden.

Indhold:

Mål, delmål og resultat

Efter 9. klassetrin

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for begivenheder og argumentere for sammenhænge fra dansk historie og sætte disse i relation til omverdenens historie
- forklare forskellige måder at organisere et samfund på og underbygge med lokale, nationale, nordiske og globale eksempler
- gøre rede for og drøfte sammenhænge mellem produktion, forbrug og ressourcer i forskellige historiske perioder
- forholde sig til eksempler på kulturmøder og kultursammenstød i dansk, europæisk og global sammenhæng.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- karakterisere sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i

indgå i diskussion om forandringer i forskellige perioders opfattelser af magt og ret, herunder regulering af forholdet mellem den enkelte og fællesskabet. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- analysere eksempler på brug af historie fra alle perioder
- definere almindeligt brugte historiske begreber og anvende kildekritik
- indkredse historiske emner og temaer og indgå i dialog herom
- formulere relevante spørgsmål til emner og temaer og begrunde mulige løsningsforslag
- søge oplysninger i forskellige fremstillinger og ved hjælp af historiske begreber og metoder og at bearbejde disse oplysninger
- vurdere troværdighed af forskellige fremstillinger, som gives af fortiden
- udforme historiske fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb.
- Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder i fagets kanonpunkter og kronologien heri.

Undervisningsmateriale:

8. kl.: Vejen mod Europa (Tiden efter 1600)

9. kl.: Vejen mod Europa (Tiden efter 1875)

samt tilhørende opgaver.

Timetal:

8. kl.: 1 lektion ugentligt

9. kl.: 1 lektion ugentligt

Arbejdsform:

Vekslende mellem klasse-, par-, individuel- og gruppearbejde.

Særlige hjælpemidler og metoder:

Computere og internet benyttes til søgning af ekstra materiale og information.

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende:

Faget kan blive udtrukket efter 9. kl.

Indholdsplan for samfundsfag

Formål:

Formålet med undervisningen i samfundsfag er, at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund.

- Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter.
- Undervisningen skal bidrage til, at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag deltager aktivt i samfundsudviklingen. Den enkelte elev skal udvikle ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver og erhverve viden om samfundet og dets historiske forudsætninger.

Mål:

Undervisningen i 8. og 9. klasse sigter, udover fælles mål, mod projektopgaven og eventuel eksamen i faget. I både 8., 9. klasse skal eleverne træne i at formulere problemstillinger til fagets emner og temaer. Desuden skal der fokuseres på at skabe sammenhæng mellem det faglige indhold og elevernes eget liv. Dette gøres ud fra blandt andet aktuelle emner og debatter – medier og samfundsrelevante nøglespørgsmål. Der vil dagligt blive taget udgangspunkt i den verden, eleverne er en del af via nyhedsformidling gennem tv, aviser og andre medier. Forskellige synsvinkler og tolkninger skal der også lægges vægt på, derfor tages der i en del af undervisningssituationerne udgangspunkt i udvalgte historiske begivenheder samt kildekritiske tilgange til materialet.

De fire hovedområder hvori der vil blive undervist ud fra:

Menneske og stat

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive hovedtræk i grundloven som fundament for det danske demokrati
- gøre rede for politiske beslutningsprocesser og interesserne bag dem
- diskutere statens rolle i forhold til økonomisk udvikling og politik
- gøre rede for staten som rammesætter for borgere, kommuner og amter
- forholde sig til den danske stats rolle i det internationale samfund.

Menneske og samfund

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- diskutere det enkelte menneskes rolle i grupper og fællesskaber, herunder relationer mellem kønnene
- give eksempler på arbejdsmarkedets udvikling i samspil med produktions- og erhvervsstruktur
- gøre rede for de krav, som et dynamisk samfund stiller til udvikling af kompetencer
- gøre rede for sammenhængen mellem indkomst, skat, velfærd og forbrug
- kende til unges forhold i Europa.

Menneske og kultur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for, hvordan værdier og normer dannes i et samspil mellem mennesker
- sætte sig ind i værdier, der ligger til grund for forskellige religioner, normer og livsformer
- forklare baggrunden for nationalisme
- kende til og forholde sig til globalisering.

Menneske og natur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forholde sig til naturen som en æstetisk og økonomisk ressource
- diskutere og reflektere over økologiske problemstillinger lokalt, nationalt og globalt
- diskutere forestillingen om menneskets ret til naturen.

Undervisningsmateriale- og måde:

Som udgangspunkt undervises der ud fra undervisningsmaterialerne "Tjek samfundet" og "Projekt samfundsfag".

Disse materialer indeholder en lang række af ovennævnte områder, samt en udførlig introduktion til projektopgaven. Derudover undervises der i løbet af året med fokus på fremlæggelser – den mundtlige præsentation. Der vil blive sat fokus på, at eleverne tilegner sig kundskaber, der gør dem i stand til, at kunne argumentere og forklare egne udtalelser og synspunkter. Derfor vil samfundsfag indeholde mange diskussioner og/eller fora, hvor eleverne får mulighed for mundtlig udfoldelse.

Men – dette materiale gør det ikke alene. Nettet er en uvurderlig faktor, når der skal undervises i samfundsfag. Eleverne skal selv bruge nettet, og det kommer de til at bruge meget tid med, da samfundsfag netop tager sit udgangspunkt i mange hverdagsbegivenheder.

Slutmål i 8 og 9. klassetrin:

- analysere, fortolke og vurdere væsentlige samfundsproblemer og deres historiske forudsætninger
- formulere faglige spørgsmål og udbygge dem til problemformuleringer
- anvende samfundsfaglige begreber
- inddrage illustrative og kreative virkemidler som fx drama og elektroniske medier som led i fremlæggelser af projekter
- lytte til andres fremlæggelser og stille opklarende og kritiske spørgsmål
- etablere kontakt til offentlige personer og stille faglige spørgsmål med henblik på at forfølge en problemstilling
- anvende samfundsfaglige undersøgelsesmetoder, fx forskellige interviewformer, spørgeskemaer og analysemetoder
- anvende statistiske fremstillinger som tabeller, grafer og diagrammer
- iagttage, diskutere og vurdere andres tolkninger af samfundsmæssige begivenheder, fx i tv's nyhedsudsendelser, på film, i aviser og under offentlige møder
- søge, tolke og forholde sig kritisk til forskellige kundskabskilder.

Timetal - ugentligt:

8. og 9. klasse – 2 lektioner.

Evaluerings:

Ugentligt udarbejdes 10 – 12 aktuelle spørgsmål, om ugen der gik. Herudover – ligeledes ugentligt – besvares tjekspørgsmål til gennemgået stof. Endelig evalueres løbende med samtaler – herunder 2 årlige forældresamtaler – ligesom der evalueres i både teamsamarbejde for klassen samt i fagteams

Prøveforberedende:

Faget er obligatorisk.

8.- 9. klasse er prøveforberedende

Indholdsplan for Kristendomskundskab

Formål:

Formålet med undervisningen i kristendomskundskab er, at eleverne opnår kundskaber til at forstå den religiøse dimensions betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og dets forhold til andre.

Fagets centrale kundskabsområde er kristendommen, som den fremtræder i historisk og nutidig sammenhæng. Eleverne skal opnå kundskaber om de bibelske fortællinger og deres betydning for værdigrundlaget i vores kulturkreds. Derudover skal eleverne opnå kundskaber om ikke kristne religioner og livsanskuelser.

Gennem mødet med de forskellige former for livsspørgsmål og svar, som findes i kristendommen samt i andre religioner og livsopfattelser, skal undervisningen give eleverne grundlag for personlig stillingtagen og medansvar i et demokratisk samfund

Indhold:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

Livsfilosofi og etik:

- reflektere over grundlæggende tilværelsesspørgsmål og diskutere den religiøse dimension og dens betydning for menneskers livsforståelse på baggrund af bibelske fortællinger, kristendommen før og nu samt ikkekristne religioner og livsopfattelser
- vurdere etiske principper og moralsk praksis i kristendommen, samt i ikke-kristne religioner og livsopfattelser herunder menneskets forhold til naturen
- udtrykke sammenhænge mellem forskellige værdigrundlag og tilhørende tydning af tilværelsen i kristendommen, samt i ikke-kristne religioner og livsopfattelser.

Bibelske fortællinger:

- udtrykke viden om centrale fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente og kunne tolke dem i et nutidigt og historisk perspektiv
- forholde sig til de bibelske fortællingers tydning af grundlæggende tilværelsesspørgsmål
- give eksempler på de bibelske fortællingers betydning i sprog, kunst og samfund.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng:

- forholde sig til, hvad kristendom er og gengive hovedtrækkene i kristendommens historie, herunder folkekirkenes betydning i Danmark
- forholde sig til kristne grundbegreber som grundlag for vurdering af værdier og tolkning af tilværelsen

- formulere sig om brug og betydning af kristne symboler og ritualer samt synge og tolke salmer og sange.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser:

- gengive udvalgte træk ved nogle af de store verdensreligioner og livsopfattelser, herunder deres oprindelse, historie og nutidige fremtrædelsesformer samt reflektere over relationen mellem religion og samfund
- forholde sig til udvalgte grundbegreber inden for forskellige religioner og livsopfattelser som grundlag for vurdering af værdier og tolkning af tilværelsen
- forholde sig til udvalgte symbolers og ritualers betydning for menneskers liv.

Timetal:

8. klasse: 30 timer årligt

9. klasse: 30 timer årligt

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende:

8. klasse: Ikke prøveforberedende

9. klasse. Prøveforberedende. Prøven er mundtlig, og indgår i puljen af udtræksfag

Obligatorisk / valgfrit:

Obligatorisk.

Evaluerings:

Der evalueres løbende med samtale. Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, lige som der evalueres i både teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Indholdsplan for geografi

Formål

Formålet med undervisningen i geografi er, at eleverne tilegner sig viden om vigtige naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og den øvrige verden. Eleverne skal tilegne sig grundlæggende geografisk viden som baggrund for forståelse af geografiske begreber og sammenhænge og viden om samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med natur- og kulturgeografiske arbejdsformer og betragtningsmåder og give dem indblik i, hvordan geografi – og geografisk forskning – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Stk. 2. Undervisningen skal anvende varierede arbejdsformer og i vidt omfang bygge på elevernes egne iagttagelser og undersøgelser bl.a. ved feltarbejde og brug af geografiske kilder. Undervisningen skal udvikle elevernes interesse og nysgerrighed over for natur- og kulturgeografi, naturvidenskab og teknik og give dem lyst til at lære mere.

Stk. 3. Undervisningen skal bidrage til elevernes forståelse af fremmede kulturer, og til at de erkender natur- og kulturgeografiens bidrag til vores verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknik skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

Indhold

Elever og lærere arbejder frem mod slutmålene i 9. klasse. De er som følgende.

Globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- give eksempler på naturgeografiske mønstre, kredsløb og sammenhænge på regionalt og globalt plan
- beskrive den globale befolknings- og storbyfordeling
- give eksempler på regionale og globale mønstre i forbindelse med økonomi, produktion, ressourceforbrug, bæredygtighed, miljø og forurening.

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- beskrive det indre og ydre geologiske kredsløb
- beskrive vigtige forhold ved vejr, klima og klimaforandringer på Jorden
- beskrive, hvordan is, vand og vind kan forme landskaber
- beskrive og forklare sammenhængen mellem landskab, klima, jordbund og vand som grundlag for levevilkår i verdens forskellige egne
- give eksempler på menneskets udnyttelse af naturgrundlaget set i sammenhæng med bæredygtighed.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- kende vigtige navne som holdepunkt for et nationalt og globalt overblik
- beskrive og forklare vigtige forhold, der påvirker befolknings- og byudvikling med udgangspunkt i danske forhold
- beskrive og forholde sig til menneskers levevilkår i eget og andre samfund
- kende til de interkulturelle og mellemmenneskelige relationer
- vurdere de miljømæssige konsekvenser af samfundenes udnyttelse af naturgrundlaget
- give eksempler på globalisering, årsager hertil og konsekvenser heraf
- give eksempler på årsager til internationale konflikter begrundet i geografiske forhold.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- undersøge regioner, globale mønstre og problemstillinger samt samspillet mellem disse ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- anvende globus, kort – herunder digitale kort og satellitbilleder – samt elektroniske data som arbejdsredskab til at skabe overblik og sammenhæng
- foretage undersøgelser, målinger og registreringer på grundlag af egne iagttagelser og oplevelser i natur- og kulturlandskabet
- læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse
- anvende et hensigtsmæssigt geografisk fagsprog
- skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer.

Undervisningsmaterialer

De anvendte materialer vil hovedsageligt være udvalgte afsnit fra skolens aktuelle lærebogssystemer/opslagsbøger suppleret med diverse kopiark og opgavesæt fra tidligere års prøvesæt.
Computeren indgår som en naturlig del af undervisningen.

Arbejdsformer

Arbejdsformen veksler mellem klasse-, par-, individuelt - og gruppearbejde med både opgaveløsning og fremlæggelser.

Undervisningen er i høj grad undersøgende.

Den viden, eleverne tidligere har tilegnet sig, sættes ind i en større forståelse af naturgeografiske ændringer i tid og rum.

Timetal

8. og 9. kl.: 1,5 lektion á 45 min.

Faget er obligatorisk på 8. og 9. årgang.

Timerne er fordelt mellem 8 og 17 på ugens 5 første dage.

Afsluttende prøver

9. kl. afsluttes med FSA.

Der er ikke niveaudeling.

Evaluering

Der evalueres løbende med samtaler og tests på de enkelte hold.

Der afholdes 2 forældresamtaler pr. år, hvor den enkelte elev evalueres, ligesom der evalueres både i teamsamarbejde for den enkelte klasse samt i fagteams.

Indholdsplan for biologi

Formål for faget biologi

Formålet med undervisningen i biologi er, at eleverne tilegner sig viden om organismer, natur, miljø og sundhed med vægt på forståelsen af grundlæggende biologiske begreber, biologiske sammenhænge og på vigtige anvendelser af biologi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningsmåder og indblik i, hvordan biologi - og biologisk forskning - i samspil med de andre naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Stk. 2. Undervisningen skal anvende varierede arbejdsformer og i vidt omfang bygge på elevernes egne iagttagelser og undersøgelser, bl.a. ved laboratorie- og feltarbejde. Undervisningen skal udvikle elevernes interesse og nysgerrighed over for natur, biologi, naturvidenskab og teknik og give dem lyst til at lære mere.

Stk. 3. Undervisningen skal bidrage til, at eleverne erkender, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for natur, miljø og sundhed skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

De levende organismer og deres omgivende natur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende udvalgte organismer og deres placering i fødekæder samt anvende begreber om deres livsyttringer, herunder fødeoptagelse, respiration, vækst, formering og bevægelse
- beskrive udvalgte danske organismer og deres systematiske tilhørsforhold, bl.a. i kategorier af led dyr, bløddyr og hvirveldyr samt frøplanter og sporeplanter
- beskrive Jordens inddeling i klimazoner og plantebælter og give eksempler på arters tilpasning til forskellige typer af levesteder og livsbetingelser (fællesmed geografi)
- give eksempler på og sammenligne forskellige arters tilpasninger i bygning, funktion og adfærd i forhold til føde, næringsstoffer, vand, oxygen og temperatur
- kende levende cellers bygning og funktion
- forklare forskellen mellem dyre- og planteceller, såvel i flercellede som encellede organismer
- gøre rede for hovedtræk ved fotosyntese og respiration, herunder disse processers betydning i økosystemer (fællesmed fysik/kemi)
- beskrive hovedtræk af vand og kulstofs kredsløb i naturen (fællesmed fysik/kemi og geografi)

- give eksempler på naturlige og menneskeskabte ændringer i økosystemer og deres betydning for den biologiske mangfoldighed
- sammenligne væsentlige forhold i udvalgte danske og udenlandske økosystemer
- give eksempler på gener som bærere af biologisk information og deres betydning for arvelighed
- kende funktionen af ukønnet og kønnet formering på celle- og organismeniveau, herunder menneskets forplantning
- kende hovedtræk af evolutionen, herunder vigtige begreber som fødselsoverskud, konkurrence, tilpasning, mutation, variation, isolation og selektion.

Miljø og sundhed

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive funktionen af og sammenhængen mellem skelet, muskler, sanser og nervesystem
- redegøre for vigtige funktioner af indre organer og deres indbyrdes samspil, herunder optagelse af næringsstoffer og energi samt bortskaffelse af affaldsstoffer
- kende nerve- og hormonsystemet samt deres funktion
- give eksempler på, hvordan livsstil og levevilkår påvirker menneskets sundhed
- give eksempler på, hvordan kroppen forsvarer sig mod bakterier og vira
- redegøre for, hvordan forskellige erhverv, herunder landbrug, er afhængige af naturgrundlaget
- give eksempler og forklaringer på, at forskellige dyrkningsmønstre er afhængige af og har indflydelse på naturforholdene (fælles med geografi)
- give eksempler på de økologiske udfordringer, der er forbundet med at producere bæredygtigt på grundlag af naturressourcer
- give eksempler på aktuelle lokale og globale miljø- og sundhedsproblemer.

Biologiens anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forklare fødevareproduktion i relation til biologiske processer og principper
- forklare vigtige biologiske processer knyttet til fødevareforarbejdning, herunder gæring, fremstilling af mejeriprodukter og konservering
- redegøre for menneskets syn på og brug af produktionsdyr, kæledyr og dyr i fangenskab
- give eksempler på naturpleje og naturgenopretning
- give eksempler på, hvordan bæredygtig udvikling indgår som led i naturforvaltningen

- kende til grundvandsdannelse i Danmark og forhold, der har indflydelse på vores muligheder for at indvinde rent drikkevand (fælles med fysik/kemi og geografi)
- kende forskellige typer af bioteknologi
- kende vigtige metoder inden for genteknologi, herunder gensplejsning og kloning samt vurdere metoderne i forhold til naturlige processer.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- skelne mellem holdningsmæssige og faktuelle udsagn
- formulere relevante spørgsmål og hypoteser
- læse og forstå informationer i faglige tekster
- planlægge, gennemføre og evaluere enkle undersøgelser og eksperimenter i forskellige biotoper og i laboratoriet
- anvende enkelt udstyr til undersøgelser og eksperimenter i naturen og i laboratoriet, herunder mikroskop, stereolup samt udstyr til analyse af fysiske og kemiske forhold
- anvende it-teknologi til informationssøgning, dataopsamling, kommunikation og formidling (fælles med fysik/kemi og geografi)
- give eksempler på, hvordan biologisk viden bliver til gennem eksperimenter, systematiske undersøgelser og tolkning af data
- kende eksempler på naturhistoriske fortællinger, som har udvidet menneskets erkendelse
- præcisere biologiske erkendelser og sammenhænge ved brug af relevant fagsprog
- forklare om biologisk viden og indsigt erhvervet gennem forskellige former for vidensøgning, herunder egne undersøgelser.

Indhold

Elever og lærere arbejder frem mod slutmålene for 9. klasse

De levende organismer og deres omgivende natur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende og beskrive udvalgte organismer, deres systematiske tilhørsforhold, livsytringer og tilpasninger til forskellige livsbetingelser
- kende til opbygning og omsætning af organisk stof, stofkredsløb og energistrømme
- kende karakteristiske danske og udenlandske økosystemer
- redegøre for grundlæggende forhold i arvelighed, evolution og artsdannelse.

Miljø og sundhed

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive og forklare væsentlige kropsfunktioner
- kende forskellige faktorer, der påvirker menneskets sundhed
- beskrive menneskers anvendelse af naturgrundlaget samt inddrage perspektiver for bæredygtig udvikling
- forholde sig til aktuelle miljøproblemer og deres betydning for menneskets sundhed og den omgivende natur.

Biologiens anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- undersøge og forklare almene biologiske processer i fødevareproduktionen
- vurdere forskellige interesser knyttet til syn på og anvendelse af dyr
- forklare vigtige principper for naturpleje og naturgenopretning
- forholde sig til bioteknologiers anvendelse og betydning for den enkelte, samfundet og naturen.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- identificere og formulere relevante problemstillinger samt opstille hypoteser
- planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter i naturen og laboratoriet
- læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, dataopsamling, bearbejdning og formidling
- kende eksempler på biologisk forskning, der har udvidet menneskets erkendelse
- anvende et hensigtsmæssigt fagsprog
- formidle resultatet af arbejdet med biologiske problemstillinger
- skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer.

Undervisningsmaterialer:

De anvendte materialer vil hovedsageligt være udvalgte afsnit fra Skolens aktuelle lærebogssystemer/opslagbøger.

For tiden anvendes:

Biologisystemet Bios fra Gyldendal. 8. kl. biologisystemet BIOS, grundbog B.
9. kl. biologisystemet BIOS, grundbog C.

Computeren anvendes desuden til informationssøgning/rapportskrivning

Timetotal:

Faget er obligatorisk på 8. og 9. klassetrin hvor det er tillagt ca. 60 lektioner pr. årgang.

Evaluering/prøver:

Der evalueres løbende i undervisningsforløbet med samtaler og test.
Efter 9. klasse er der mulighed for at aflægge folkeskolens afgangsprøve i
biologi.

Timetotal:

1,5 lektioner om ugen.

Særlige hjælpemidler/metoder:

Film, dias, video, ekskursioner og gæstelærere.
Foredrag, fortælling, klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde og
computer.

Indholdsplan i gymnastik/atletik

Formål:

- At eleverne motiveres for fysisk aktivitet, og at deres fysiske, psykiske og sociale udvikling fremmes.
- At eleverne præsenteres for forskellige bevægelsesformer.
- At eleverne motiveres til at holde sig i god form og oplever bevægelsesglæde, for dernæst at kunne udvikle og dygtiggøre sig gymnastisk og motorisk.
- At eleverne gennem den folkelige gymnastik oplever et forpligtende fællesskab, som styrkes gennem samarbejde og fælles oplevelser og erfaringer.
- At eleverne gennem atletikforløbet stifter bekendtskab til atletikkens mange discipliner, og derigennem også styrker kondition og koordination.

Slutmål:

- At eleverne på trods af meget forskellige udgangspunkter og forudsætninger alle har udviklet og forbedret sig inden for de gymnastiske færdigheder.
- I den obligatoriske gymnastikundervisning trænes serierne til gymnastikopvisningerne, som kræver at eleverne udviser respekt, tålmodighed og vedholdenhed, da der i denne proces kræves fordybelse og mange gentagelser af det indlærte materiale.
- Deltagelse i ca. 20 opvisninger.
- Deltagelse i atletikstævne med konkurrence som bærende element.

Indhold:

- Pige-gymnastik: Opvarmning, leg, grundtræning (kondition, bevægelighed, muskelstyrke, udholdenhed), motorisk træning (koordination, spændstighed mm.), sammensatte sekvenser med og uden håndredskaber, balance, udtryk, musik- / rytmeforståelse og spring – og alternativ bevægelse over gulv. Derudover er der meget fokus på, at pigerne lærer at placere deres fødder korrekt samt arbejde rigtigt med deres knæ.
- Dreng-gymnastik: Opvarmning og rytmiske sammensætninger derudover teknikindlæring til spring via leg. Afsæt, landing og rotationer om begge akser (horisontal og vertikal akse). Kropsspænding og kropskontrol ved gennemgående styrketræning. Håndstand vil være en del af samtlige gymnastiktimer for at styrke kropsspændingen. Der vil blive lagt vægt på at alle drenge får mange spring på diverse redskaber og der vil blive arbejdet med sammensatte spring.

- Fællesgymnastik: Opvarmning, lege og "rystesammen" aktiviteter, der styrker fællesskab og sammenhold samt indøvelse og koordinering af opvisningsprogram.
- Atletik: Kort- og langdistanceløb, spydkast, kuglestød, boldkast, højdespring og længdespring.

Timetal og deltagende elever:

- Alle elever har 2x90 minutters drenge/pigegymnastik årgangsvis fra august til medio april. Fra medio april til sommerferien erstattes gymnastikundervisningen med atletik. Derudover er der 50 minutters fællesgymnastik fredag eftermiddag, så eleverne afslutter ugen med en fælles oplevelse.

Indholdsplan for fortælle timer

Formål:

Eleverne skal opleve fortælling som en del af deres ophold på Staby Efterskole. Vi er en grundtvigsk efterskole, hvor fortællingen skal have en markant plads. Den skal være oplysende og danne grundlag for elevernes viden! Det skal være læring, igangsættende, provokerende, vise mulige veje og træne eleverne i at lytte og tænke i helheder. Fortællingen skal være et markant bidrag i elevernes mulige søgen efter sammenhænge og baggrunde i forståelsen af menneskelivet. Der skal sendes et signal om, at *livet er livet værd – spændende og udfordrende*. Fortælle timerne kan være som "avisens leder". Timernes indhold bliver en del af skolens ansigt og holdning – skolens profil.

Indhold:

Med baggrund i eksempelvis nyheder, ungdomsproblemer, aktuelle temaer, nordiske myter, den danske historie, dansk litteratur, kristendom, poesi, danske sange, historier o.s.v. afholdes disse timer som fortælle timer/foredragstimer. Ethvert emne – enhver historie – enten ud fra nævnte liste eller ud fra egne erfaringer – skal for eleverne være med til at give eleverne *dannelse*.

Timetal:

3 x 25 min. pr. uge. To af gangene foretages fortælle timerne af forstanderen, mens personalet fortæller på skift i 1 x 25 min.

Prøve:

Ingen prøve

Karakter:

Der gives ingen karakter

Obligatorisk / valgfrit:

Faget er obligatorisk for alle elever

Valgfag på Staby Efterskole 10. klasse

Indholdsplan for musikvalgfag 10.klasse

Formål:

Fagets formål er at eleverne spiller sammen og bliver bedre på de instrumenter de har valgt at spille på. Det være sig sang såvel som de enkelte instrumenter. At eleverne får optrådt ved mange forskellige arrangementer og lejligheder. At de mærker glæden og samværet ved at spille musik sammen med andre.

Indhold:

Sammenspil:	Eleverne spiller rock-/popnumre i forskellige stilarter og lærer at fungere som en del af et band. Et repertoire opbygges som kan bruges både til diverse arrangementer ude og hjemme og til indspilning.
Fællessang:	Eleverne lærer et bredt udvalg af danske og udenlandske sange at kende med henblik på at udvide deres sangrepertoire. Undervejs vil eleverne blive sat til at vælge sange til onsdagssangtimen.
Instrumentforløb:	Eleverne stifter bekendtskab med enten guitar eller klaver og lærer enkelte simple sange, som de øver på løbende.
Genreforløb:	Eleverne beskæftiger sig med diverse musikalske genrer, både i lyd og billede. De introduceres til både rytmisk og klassisk musik og arbejder i grupper med at fordybe sig.
Ekskursioner:	Eleverne tager ud af huset og oplever nogle af de mange sammenhænge, musik og sang anvendes i i det daglige liv.

Timetal:

2 lektioner á 45 minutter ugentlig + 6x40 minutter fire fredage før jul (x-days) samt 5 tilsvarende fredage efter jul. Fredagene (x-days) efter jul arrangeres fortrinsvis i samarbejde med leder- og friluftslærerne.

Antal hold og holdstørrelse

1 hold med 10-12 elever.

mvh
SA og SL

Indholdsplan leder- og sportslinie 10. kl.

Formål:

Formålet med dette fag er at give de enkelte elever kompetencer i forhold til at undervise.

Uddannelsen sigter imod at de enkelte udvikler faglige, pædagogiske og menneskelige forudsætninger til at udfører lederarbejde i en forening.

Mål, delmål og slutresultat:

Delmålet er at give eleverne redskaber til at begå sig som instruktør dels i gymnastik, men også alle andre sportsgrene.

Der arrangeres besøg udefra, således at eleverne har mulighed for at bruge teorien i praksis, og eleverne ender ud med at blive kompetente undervisere, som kan bruge deres erfaringer fra undervisningen i lokalforeningerne.

Indhold:

I forbindelse med kursus 1 i gymnastik arbejdes i praksis med startaktiviteter, leg, opvarmning, rekvisitter, rytmik, sang og danse, musik og bevægelse, akrobatik, springmodtagning og redskabsaktiviteter.

Hertil er knyttet naturvidenskabelig teori; f.eks. sansemotorik, anatomi og skader, humanistisk samfundsvidenskabelig teori og foreningsarbejde.

Eleverne vil skulle arrangere forskellige besøg af børn og unge i alle aldre udefra i løbet af forløbet og selv stå for undervisningen af den selvsamme gruppe.

Derudover kommer undervisningen også ind på træning i andre sportsgrene (f.eks. fodbold, håndbold, basket, badminton).

X-Days:

Der er ca. 9 fredage hvor hele dagen bruges til dybdegående undervisning i et specifikt emne eller anderledes aktiviteter sammen med de øvrige 10. klasser.

Det kan bl.a. være idrætsskader og behandling af disse, "Kampdag" (hvor eleverne prøver forskellige kampsportsgrene med undervisere udefra), Handicap OL (arrangeret af Leder/sport linien for hele 10. årgang), ridetur på heste eller "Adventure race".

Derudover kan X-Days også indeholde andre emner som har elevernes interesse og udfordrer dem fysisk og psykisk.

Undervisningsmateriale:

I undervisningen bruges DGI's gymnastikuddannelseshæfter + egne notater fra de respektive lærere.

Timetal og omfang:

I alt får eleverne ca. 100 lektioners (inkl. 9 "X-Days" á 7 lektioner) undervisning i lederuddannelse, hvor de ugentligt har 2 sammenhængende lektioner.

Arbejdsformer:

Der bliver som udgangspunkt altid givet et teoretisk oplæg fra underviserne, hvorefter elever inddeles i grupper og arbejder videre med det pågældende emne ud fra en stillet opgave.

Deltagende elever og lærere:

Holdet består af mellem 25 og 30 elever udelukkende fra 10. årgang og undervises af 2 lærere.

Der arrangeres besøg i løbet af forløbet med børn og unge fra børnehave, folke- og ungdomsskolerne i og omkring Ulfborg.

Evalueringsformer:

Til hvert forløb er der forskellige undervisningsøvelser og andre opgaver, som bliver evalueret af enten eleverne selv eller underviseren.

Undervisningsplan for friluftsliv 10. kl.

Formål:

At bibringe eleverne praktisk erfaring, færdigheder og kunskaber om friluftliv. Friluftslivet bygger op om 3 elementer.

Turen, Lejrlivet og Bålet, - og med det fællesskabet, og det sociale. Desuden inspirere og motivere eleverne til at færdes i naturen på en hensynsfuld og ansvarlig måde.

Indhold:

Indholdet af kurset planlægges sammen med eleverne med hensyntagen til fagets formål.

Af relevante emner kan bl.a. nævnes:

- a) Den danske natur
- b) Mad fra naturen
- c) Fisk og fiskeri
- d) Fugle og dyr
- e) Kort, kompas og GBS
- f) Klatring og rapelling
- g) Kano/kajak-sejlads
- h) Ture
- i) Friluftcross
- j) Udstyrslære
- k) Pionering
- l) Fremstilling af redskaber og udstyr
- m) Førstehjælp

Undervisningsmateriale:

Der undervises i førstehjælp ud fra godkendt førstehjælpskursus

Timetal/årgang:

Faget er et valgfag på 10 klassetrin, som er tillagt 2 lektioner pr uge, 9 hele fredage samt en 2 - 3 dages tur.

Arbejdsformer:

Der vil blive arbejdet individuel samt i grupper af 3 - 4 elever.

Deltagende elever og lærere:

Holdet består af ca 20 elever og undervises af 2 forskellige lærere og enkelte gange i samarbejde med DGI.

Evalueringsformer:

Løbende vil der blive evalueret med eleverne.

Andre beskrivelser

Indholdsplan for projektopgave i 8. klasse

Formål.

Arbejdet med projektopgaven skal styrke projektarbejdsformen og give eleven mulighed for at få en bredere vurdering af sit arbejde med et tværgående emne med en eller flere problemstillinger. Der arbejdes enkeltvis eller i grupper. I øvrigt henvises til ministeriets bekendtgørelse om projektopgave og til FFUE's Projektopgaven i Efterskolen, erfaringer og ideer.

Indhold.

Klassens eller klassetrinnets lærere finder i samarbejde med eleverne frem til et overordnet emne, der er så bredt formuleret, at det kan anskues fra flere forskellige faglige vinkler. Det overordnede emne skal lægge op til formulering af deleemner, der inddrager stofområder og metoder samt arbejdsformer og udtryksformer fra flere fag, og som giver udfordringer til hele elevgruppen.

Timetal.

28 lektioner.

Særlige hjælpemidler og metoder.

Eleverne har bred adgang til skolens faciliteter, såsom skolens værksteder, bibliotek, internet m.v.

Prøveforberedende.

Ikke prøveforberedende – 8. klasse introduktion til den mere omfattende projektopgave i 9-klasse.

Obligatorisk / valgfrit.

Obligatorisk.

Projektopgaven i 9. klasse

Findes der nogle regler for den obligatoriske projektopgave i 9.klasse?

Ja. Bekendtgørelse nr. 558 af 7. juni 2006 om projektopgaven i folkeskolens 9. klasse indeholder de centralt fastsatte retningslinjer for gennemførelsen af opgaven.

Skal efterskoleelever og elever på frie grundskoler gennemføre den obligatoriske projektopgave?

Nej, det skal de ikke. Det er dog den enkelte skole, der beslutter om dens elever skal gennemføre projektopgaven. På Staby Efterskole har vi valgt at projektopgaven er obligatorisk for samtlige elever. Vi efterlever derfor reglerne i bekendtgørelse nr. 558 af 7. juni 2006.

Er projektopgaven en prøve?

Nej. Projektopgaven udarbejdes på 9. klassetrin som en del af undervisningen, jf. § 1 i bekendtgørelsen om projektopgaven. Projektopgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og en karakter, men opgaven betragtes ikke som en prøve.

Kan en elev, herunder en elev, der modtager specialundervisning, fritages for projektopgaven?

Nej. Projektopgaven er en del af undervisningen og ikke en prøve. Reglerne om fritagelse for aflæggelse af afgangsprøverne finder således ikke anvendelse i forhold til projektopgaven.

Er gennemførelse af den obligatoriske projektopgave i 9. klasse en forudsætning for optagelse på de gymnasiale uddannelser?

Nej, det er ikke en forudsætning.

Kan en elev efter forældrenes ønske få fri i den uge, hvor klassen udfører den obligatoriske projektopgave?

Det er skolens leder, der beslutter, om en elev kan blive fritaget for undervisningen. Det er også op til lederen at beslutte om eleven ved sygdom eller andet fravær vil give eleven mulighed for at afvikle arbejdet uden for det fastsatte tidsrum for afvikling af projektopgaven.

Har en elev gennemført projektopgaven, når eleven har været væk flere af de fem sammenhængende dage? Og kan de fem sammenhængende dage strække sig hen over en weekend?

Det er skolens leder, der er ansvarlig for, at projektopgaven afholdes efter gældende regler. Det er derfor skolens leder, der i de enkelte tilfælde tage

stilling til, hvorvidt eleven har levet op til de gældende regler. Skolens leder skal i enkelte sager lægge vægt på formålet med projektopgaven og hensynet til, at eleverne så vidt muligt har de samme vilkår for udarbejdelse af opgaven. Perioden for udarbejdelse af opgaven skal generelt lægges fra mandag til fredag.

Har en elev gennemført projektopgaven, når eleven ikke kom til fremlæggelsen?

Nej. Fremlæggelsen er en del af projektopgaven, jf. bekendtgørelsens § 6.

Kan en elev gå til de afsluttende prøver, hvis eleven ikke har gennemført projektopgaven? Ja.

Skal en elev både have en karakter og en skriftlig udtalelse?

Ja. Projektopgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og en karakter. Eleven vælger selv, om han/hun ønsker udtalelsen og/eller karakteren påført afgangsbrevet.

Kan en elev klage over sin karakter eller over udtalelsen?

Skolens leder har den administrative og pædagogiske ledelse af skolen, og det er derfor skolens leder, der skal rettes henvendelse til, hvis man er utilfreds med forhold på skolen, herunder hvis man er utilfreds med karakter eller udtalelse vedrørende projektopgaven.

Hvad sker der, hvis en elev har snydt i forbindelse med udarbejdelsen af projektopgaven?

En elev, der her snydt i forbindelse med udarbejdelsen af projektopgaven, har ikke gennemført opgaven og skal derfor hverken have en karakter eller en udtalelse.

Bekendtgørelse om projektopgaven i folkeskolens 9. klasse

I medfør af § 13, stk. 5, i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 393 af 26. maj 2005, som ændret ved lov nr. 313 af 19. april 2006, fastsættes:

§ 1. På 9. klassetrin udarbejder eleverne enkeltvis eller gruppevis som en del af undervisningen en obligatorisk projektopgave.

Stk. 2. Arbejdet med projektopgaven skal videreudvikle projektarbejdsformen og give eleven mulighed for at få en bredere vurdering af sit arbejde med et tværgående emne med problemstilling.

§ 2. Klassens eller klassetrinnets lærere finder i samarbejde med eleverne frem til et overordnet emne, som er så bredt formuleret, at det kan anskues fra flere faglige vinkler.

Stk. 2. Det overordnede emne skal kunne perspektiveres og lægge op til formulering af delemner med problemstillinger, der inddrager stofområder, metoder, arbejds- og udtryksformer fra flere fag og samfundsområder samt giver udfordringer til den enkelte elev.

§ 3. Klassens eller klassetrinnets lærere samt eventuelt andre lærere vejleder under hele processen eleverne om arbejdet med projektopgaven.

Stk. 2. Lærerne skal i løbet af projektugen give den enkelte elev mulighed for at tage udgangspunkt i egne behov og forudsætninger, jf. folkeskolelovens § 18, med hensyn til

- 1) indkredsning af problemstillingen,
- 2) afgrænsning af projektopgavens indhold i forhold til problemstillingen,
- 3) valg og brug af arbejds- og undersøgelsesformer,
- 4) valg og brug af indhold og metoder,
- 5) valg og brug af kilder og materialer,
- 6) valg og brug af udtryksform,
- 7) fremstilling af produkt og
- 8) tilrettelæggelse og gennemførelse af fremlæggelsen.

§ 4. Eleverne skal forud for arbejdet med projektopgaven orienteres om, hvad der vil blive lagt vægt på ved bedømmelsen, jf. § 7.

§ 5. Arbejdet med projektopgaven afsluttes inden udgangen af april. Eleverne gives en uge med 5 sammenhængende skoledage til det afsluttende arbejde med indsamling af informationer, bearbejdning af emnet, færdiggørelse af deres produkt og forberedelse af fremlæggelsen af det samlede arbejde. Fremlæggelsen sker enkeltvis eller gruppevis i umiddelbar forlængelse af elevernes færdiggørelse af deres arbejde. Projektopgaven skal være bedømt senest 1 uge, før de skriftlige prøver finder sted.

§ 6. Projektopgaven skal resultere i en fremlæggelse, hvor produkt og formidlingsform vælges af eleverne inden for de rammer, som stilles til rådighed.

§ 7. Projekt opgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og med en karakter.

Stk. 2. Den skriftlige udtalelse og karakteren gives ud fra en vurdering af

1) opgavens faglige indhold, herunder i hvilken udstrækning eleven kan demonstrere kundskaber og færdigheder, der indgår i opgaven, og vise overblik over relevante stofområder,

2) arbejdsprocessens forskellige faser, herunder elevens fordybelse i emnet, elevens samarbejde med andre samt elevens bidrag til planlægning, indsamling af informationer og bearbejdning af emnet,

3) fremlæggelsen, herunder produkt og formidlingsform,

4) sammenhængen mellem den valgte problemstilling og det faglige indhold, elevens arbejdsproces samt produkt og formidlingsform.

Stk. 3. En samlet vurdering af de fire områder ligger til grund for både den skriftlige udtalelse og karakteren.

§ 8. Efter elevens valg kan udtalelsen og/eller karakteren påføres afgangsbrevet. Meddelelse herom skal gives inden den 1. juni.

§ 9. Skolens leder er ansvarlig for, at projekt opgaven afholdes efter gældende bestemmelser.

Stk. 2. Skolens leder beslutter i tilfælde af en elevs sygdom eller andet fravær, om denne skal gives mulighed for at afvikle arbejdet uden for det fastsatte tidsrum for afvikling af projekt opgaven.

§ 10. Undervisningsministeriet kan i særlige tilfælde fravige reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 11. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2006.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1248 af 13. december 2004 om projekt opgaven i 9. klasse.

Undervisningsministeriet, den 7. juni 2006

Indholdsplan for oso opgave i 10. klasse

Formål:

På 10. klassetrin udfører hver elev en obligatorisk selvvalgt opgave som en del af undervisningen. Opgaven skal give eleven mulighed for at arbejde selvstændigt med et givent emne, der tager sit udgangspunkt i elevens uddannelsesplan og de aktiviteter i form af brobygning og andet, som måtte være indeholdt i denne plan. I udarbejdelsen af opgaven skal eleven anvende varierede arbejdsmetoder og udtryksformer. Eleven beslutter i samråd med de relevante lærere opgavens emne og indhold. Arbejdet med opgaven kan foregå i samarbejde mellem to eller flere elever, hvor der er en umiddelbar sammenhæng med de konkrete uddannelsesplaner.

Indhold:

Eleven udarbejder et konkret produkt, inden for de rammer, som skolen giver mulighed for. Fremlæggelsen sker i forlængelse af arbejdet med opgaven.

Eleven modtager vejledning under hele opgaveforløbet med henblik på en kvalificering af arbejdet. Vejledningen skal give den enkelte elev mulighed for at tage udgangspunkt i egne faglige og personlige forudsætninger og i uddannelsesplanen. Vejledningen omfatter:

- 1) Valg og afgrænsning af emne og indhold i forhold til uddannelsesplanen.
- 2) Brug af arbejdsmetoder og undersøgelsesformer.
- 3) Brug af kilder og materialer.
- 4) Fremstilling af produkt.
- 5) Valg af udtryksform.

Timetal:

2 halve dag á 4 lektioner til opstart

1 undervisningsuge: 4 dage á 8 lektioner bruges til opgaven + 1 dag á 8 lektioner til præstation af opgaven

Særlige hjælpemidler og metoder:

Som ved projektopgaven i 9. klasse. Eleverne har bred adgang til skolens faciliteter, såsom skolens værksteder, bibliotek, internet m.v. Desuden kan der være tale om virksomhedsbesøg i forbindelse med indhentning af oplysninger.

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende:

Ikke prøveforberedende – niveau 10.klasse.

Opgaven bedømmes efter ministeriets retningslinjer.

Obligatorisk / valgfrit:

Obligatorisk.

X-Days for 10. klasse

Formål

- At skabe et rum, så vore 10. klasser kan arbejde på tværs af stamklasserne.
- At give mulighed for at arbejde med fælles oplæg i længere sammenhængende tid.
- At kunne arbejde mere projektorienteret.
- At give mulighed for at kunne gå mere i dybden med emnerne.
- At kunne sammensætte undervisningsforløb, som er svært praktisk at arrangere i det normale skema.
- At give mulighed for at komme ud af huset eller hive gæstelærere ind.

Faglighed

- Engelsk, samfundsfag, vejledning, matematik, leder, friluft og tysk. Disse fag har leveret timer/ lærere til ordningen. Overskriften på x-dagen varierer, alt efter hvilket fag, der står bag dagen. Er det fx engelsklærerne, der står for dagen, er det selvfølgelig den engelske faglighed, der vægtes osv. Indholdet indgår endvidere i fagets pensum/ årsplan.

Timetal

- Dagene ligger om fredagen med 7 lektioner á 40 minutter. Der er på ved årets start lavet en oversigt for x-dagene for hele året.

Tilbudsfag på Staby Efterskole

Indholdsplan for aktiv & i form

Formål:

Dette er et tilbudsfag hvor eleverne får afprøvet deres krop på forskellige måder. Det er dermed forskelligt, hvad de laver fra gang til gang. Fokus er, at eleverne hver gang skal få pulsen op og føle, at de har gjort en indsats for at få pulsen op.

Desuden bliver eleverne introduceret for kroppens funktioner i en teoritime om, hvorfor det er vigtigt at motionere samt at have en sund krop.

Indhold:

Undervisningen tilpasses så vidt muligt, at alle kan være med.

Eleverne får til opgave at udarbejde et træningsprogram, som de altid til enhver tid kan bruge i fitness. Timerne er dermed ofte i fitness sammenkoblet med aktiviteter udenfor som:

- ♣ Cykelture
- ♣ Løb
- ♣ Kombination af cykel/løb
- ♣ Gamle lege
- ♣ Stjerneløb
- ♣ Mountainbike
- ♣ Puls/intervaltræning
- ♣ Fokustræninger

Årgang:

Tilbuddet gælder for alle – et tilbudsfag.

Timetal:

Aktiv og i form kører som tilbud på to forskellige dage i ugen.
Dvs. 4 timer om ugen i to perioder.

Indholdsplan for badminton

Formål:

At eleverne motiveres til fysisk aktivitet i almindelighed og til udvikling af deres eget badmintonspil i særdeleshed.

At eleverne får kendskab til hensigtsmæssige træningsformer og aktiviteter.

At elevernes kampiver og sunde konkurrenceinstinkt fremmes med betoning af fair play og godt kammeratskab.

Timetal:

Kurset i badminton tilbydes i tilbud 2 og kører for nuværende i 2 perioder a ca. 22 lektioner.

Årgang:

Tilbuddet gælder for alle årgange og for såvel nybegyndere som mere eller mindre øvede.

Indhold:

Tilrettelæggelsen af undervisningen vil blive foretaget med størst mulig hensyntagen til elevens forhåndsferdigheder og niveau.

Undervisningen vil komme til at bestå af en instruktionsdel og en spilledel.

Instruktionsdelen:

Grundslag (trænes i små spilsekvenser)

Specialslag (de øvede elever)

Taktiske anvisninger

Fornuftige bevægelsesmønstre (både single og double) m.m.

Spilledelen:

Her afprøves spillet i sin færdige form med forskellige jævnbyrdige modstandere. Der spilles både single og double.

Indholdsplan for billedkunst

Formål:

At udvikle den enkelte elevs forståelse for og brug af kunstnerisk udtryksmuligheder.

Indhold:

Grundlæggende tegnekursus.

Billedanalyse, farvelære, kunstforståelse/historie, film og eget arbejde med forskellige udtryksmidler.

Timetal:

Billedkunst: 2 lektioner/uge.

Særlige hjælpemidler/metoder:

Tegneredskaber, skulpturmateriale, film, dias, video, ekskursioner og gæstelærere.

Foredrag, fortælling, klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde og EDB.

Prøve:

Der er ingen prøve.

Obligatorisk:

Ikke obligatorisk

Karakter:

Der gives ingen årskarakter.

Indholdsplan for pige- og drengefodbold

Formål:

Fodboldens mange færdigheder såvel teknisk som taktisk trænes. Der arbejdes med fordybelse og forståelse for spillet. Der svedes, kæmpes og grines. Desuden er det formålet:

- at eleverne motiveres til fysisk aktivitet i almindelighed og til udvikling af deres fodboldspil i særdeleshed.
- at eleverne føler glæde ved samværet og aktiviteten.
- at eleverne får kendskab til hensigtsmæssige træningsformer og aktiviteter.
- at elevernes kampiver og sunde konkurrenceinstinkt fremmes med betoning af fair play og godt kammeratskab.
- at elevernes kondition forbedres.
- .

Indhold:

Tilrettelæggelsen af træningen/undervisningen vil blive foretaget med størst mulig hensynstagen til elevernes forhåndsfærdigheder og niveau. Træningen vil være meget afvekslende med både leg, bold, småspil og selvfølgelig også spil til to mål.

Instruktionsdelen vil indeholde alle grundelementer fra det færdige spil.

Der arbejdes med de tekniske færdigheder såsom spark, aflevering, tæmning samt de taktiske ting som spilforståelse og bevægelse på banen. Desuden forsøges en fordybning i detaljer og forståelse.

Der vil ligeledes indgå fysisktræning i form af løb (kondition), accelerationstræning samt hensigtsmæssige styrkeøvelser.

Kampe:

Hvert år deltager vi i 4-skolecup, Vestjysk Mesterskab for efterskoler (VM) inde såvel som ude samt idrætsdagen i foråret.

Timetal:

Fodbold er et tilbudsfag, der kører i en tilbudsblok hele året. Dvs. at man som elev har 2 lektioner om ugen.

Obligatorisk eller valgfrit:

Faget er valgfrit og kan vælges af alle årgange (drengene for sig og pigerne for sig).

Indholdsplan for førstehjælp

Formål :

Formålet er at bibringe deltagerne den viden, de færdigheder og de holdninger der sætter dem i stand til at kunne yde livreddende førstehjælp ved trafik- og færdselsrelaterede ulykker

Indhold.

Forhold ved trafik- og færdselsrelaterede ulykker
Førstehjælpens 4 hovedpunkter
Nødflytning
Livreddende førstehjælp-og den livsvigtige ilttransport
Alarmering
Shock
Psykisk førstehjælp
Blødninger
Hovedlæsioner
Brud på nakke, rygsøjle og/eller bækken
Brud på arme og ben.

Undervisningsform.

Undervisningen bør gøres så praktisk og elevcentreret som muligt, ved at tage udgangspunkt i dagligdagens ulykker, som gennemgås efter princippet: Årsag, virkning, symptomer og førstehjælp, hvorved kurset også i høj grad vil have en forebyggende virkning.

Timetal.

Faget er et tilbudsfag. Sammen med knallertundervisning (10 lektioner)
Kan vælges af eleverne i 8,9 og 10 klasse.

Prøve.

Efter gennemført kursus udstedes bevis

Indholdsplan for guitar

Formål:

- At eleverne lærer at spille akustisk og/eller elektrisk guitar på basalt eller udvidet niveau, alt efter forkundskaber og rutine på instrumentet.
- At eleverne tilegner sig tekniske færdigheder og indsigt, der gør dem i stand til at videreudvikle sig på instrumentet gennem egen øvning.
- At eleverne opbygger en vis grad af musikalitet, der gør dem i stand til at på egen hånd at lære mere, end det de præsenteres for i timerne.
- At eleverne stifter bekendtskab med forskellige notationssystemer (becifringer, akkordtabeller, tabulatur og i begrænset omfang noder) og kan bruge dem aktivt i deres indlæring.
- At de elever, der også undervises i tilbudsfaget musik/sammenspil, kan overføre de indlærte færdigheder hertil og bruge dem til at indgå i sammenspilssammenhænge med andre instrumenter.

Indhold:

Undervisningen foregår på et hold på max. 8 elever. Holdet deles i to alt efter forkundskaber – typisk vil der være ét hold med begyndere og ét med mere eller mindre øvede. Holdene har lærerstyret undervisning i halvdelen af tiden og øver i den anden halvdel selv med en bunden opgave som udgangspunkt. Hos begynderne øves lettere akkord- og melodispil samt stemning, akkordskift og anslagsteknik. Der arbejdes også med elementer som korrekt fingersætning og siddestilling/holdning. De øvede arbejder typisk med sværere akkordspil og lettere improvisation. Undervisningen tilrettelægges løbende, så den svarer til elevernes færdigheder på instrumentet, som de udvikler sig. Hos begyndere tages udgangspunkt i grundlæggende akkordtabeller, anslagsmønstre m.m. Der øves hovedsageligt lettere rock-/popnumre fra 1960'erne og frem, og efterhånden bygges der videre på dette fundament. Øvede spiller typisk et udvalg af forskelligartede rocknumre efter lærerens og eget valg med henblik på at lære riffs, akkorder m.m. og improvisere selv. Andre genrer kan inddrages i det omfang eleverne ønsker og magter det.

Undervisningsmaterialer:

Materialet til begyndere vil typisk blive hentet i forskellige slags sangbøger med becifringer (...*Eller hvad med den her-serien, Sangbogen 1-4, DGI-sangbogen* etc.). Begyndermaterialer som Jens Brejnrods *Guitarbogen* bliver også inddraget. Til øvede anvendes udover becifringer og akkordtabeller tabulatur, både fra egne aflytninger og nodeudgivelser. Til improvisation kan anvendes materialer som Uffe Steens *Blues for begyndere og viderekomne*. YouTube og andre webressourcer bliver brugt som hjælpemiddel, ligesom eleverne vil blive opfordret til at bruge internettet, når de øver selv.

Timetal:

2 lektioner á 45 minutter om ugen. Faget vælges for et halvt skoleår ad gangen.

Indholdsplan for håndarbejde

Formål:

- Formålet med undervisningen i håndarbejde er, at eleverne ved skabende håndværksmæssigt arbejde opnår livsnære erfaringer og bliver i stand til at overskue samspillet mellem forestilling, planlægning og udførelse og udvikler færdighed i at formgive og fremstille ting, der har æstetisk og funktionel værdi.
- Gennem udfordringerne i den tekstile designproces får eleverne mulighed for at opleve arbejdsglæde, fællesskab og følelsesmæssigt engagement. Derved udvikler eleverne tillid til egen formåen og erkender værdien af æstetisk praktisk arbejde.
- Eleverne skal blive fortrolige med tekstil kultur og udtryksform, så de bliver i stand til at vurdere, udvikle og formidle den materielle kultur, de selv og andre skaber og bruger.

Indhold:

- Eleverne lærer måltagning, tilretning af standardgrundmønstre efter egne mål, herunder tegne skitser og optegning af mønstre efter modeblade.
- Sy i hånden og på maskine med forskellige teknikker.
- Anvende og vurdere materialer, arbejdsredskaber, teknikker, metoder, maskiner og andre teknologiske hjælpemidler
- Iagttagelse og vurdere mode og design, samt præsentere og formidle egne produkter.
- Gennemgang af syfærdigheder. Isyning af lynlås, lommer, knaphuller og knapper. Linninger, manchetter og kraver. Stoffberegning og klipning.
- **Selvvalgte opgaver.**

Slutmål

Tekstile arbejdsområder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- formgive tekstile produkter
- beherske et udvalg af tekstile teknikker
- udnytte kendskab til forskellige tekstile materialer
- vælge hensigtsmæssige materialer, teknikker og arbejdsredskaber
- arbejde med komposition og farvelære
- bruge relevante fagudtryk.

Det skabende håndværk

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- fremstille produkter med udgangspunkt i egne ideer
- arbejde med dele af den tekstile designproces
- bruge omverdenen som inspirationskilde
- eksperimentere med materialer, farver og teknikker
- overskue en arbejdsgang
- bruge it og medier i den tekstile designproces.

Det samfundsmæssige og kulturelle indhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende tekstile produkter som kommunikationsmiddel
- give eksempler på naturens og kulturens indflydelse på udformning og anvendelse af tekstiler
- give eksempler fra den tekstile kulturarv
- forholde sig til samspillet mellem ressourcer og forbrug i arbejdet med tekstiler.

Timetal:

8 lektioner

Evaluering:

Vurdering af færdige produkter – hvad er gjort godt, og hvad kan gøres bedre. Elevernes personlige tilfredsstillelse ved selv at have skabt noget.

Prøveforberedende:

Faget er valgfrit.

9. - 10. kl. har mulighed for afsluttende prøve.

Indholdsplan for for pige- og drenge- håndbold

Formål

At eleverne motiveres for fysisk aktivitet, og at deres fysiske, psykiske og sociale udvikling fremmes.

Specielt

- at udvikle egne evner indenfor håndboldspillet.
- at få kendskab til hensigtsmæssige træningsformer og aktiviteter.
- at udvikle elevernes samarbejdsevner og forståelse for håndboldspillet og fair play.

Indhold

Undervisningen tager udgangspunkt i den enkeltes og holdets niveau
Undervisningen vil komme til at bestå af en instruktionsdel og en spilledel.

Instruktionsdelen:

Her trænes specifikke ting fra håndboldens ABC, som alle har til formål, at højne den enkelte spillers tekniske niveau og taktiske spilforståelse. En del af denne træning vil blive henlagt til forskellige småspil og spilnære øvelser.

Her spilledelen:

Her spilles håndbold i færdig form med enkelte stop i spillet og anvisninger undervejs.

Kampe

Hvert år deltager vi i 4 – skolecup, i Vestjysk Mesterskab for efterskole (VM), samt idrætsdagen i foråret.

Der deltages med et 1.hold og evt. andet hold når dette er muligt (kan suppleres med spiller der ikke har håndbold)

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende

Håndbold er ikke prøveforberedende

Obligatorisk / valgfrit

Faget er valgfrit og på tværs af årgangene.

Timetal.

Tilbudshold har 2 lektioner ugentligt 1/2 årlig.

Indholdsplan for jagt og våbenkursus

Formål.

Formålet med undervisningen er at eleverne tilegner sig den nødvendige viden og færdighed omkring de krav der til enhver tid stilles til den obligatoriske jagtprøve.

Undervisningen vil forhåbentlig også bidrage til at øge forståelsen for jagt og specielt for vore vildtlevende pattedyr og fugle. Idet en sådan forståelse er en forudsætning for, at danske jagttegnsløbere kan optræde som gode og ansvarsbevidste jægere. Hvilket i sidste ende vil være til gavn for såvel jægerne selv, som for vore pattedyr og fugle.

Indhold.

Der undervises i : Vildtkendskab – Vildtbiologi - Våbenkendskab og Jagtetik. Ligesom love og bekendtgørelser der vedrører våben,jagt og naturforvaltning gennemgås.

I praktisk øves:

- a. Våbenbehandling under jagt.
- b. Vurdering af afstande til vildtfigurer, der placeres i terrænet.
- c. Afgivelse af skud til lerduer, der skal betragtes som flyvende vildt

Timetal.

Faget er et tilbudsfag der strækker sig over 2 tilbudsperioder
Kan vælges af eleverne i 8.-9. og 10. klasse.

Prøve.

Efter endt kursus kan eleverne aflægge den obligatoriske jagtprøve.

Indholdsplan for knallertkørekort

Formål.

Undervisningen, som forestås af den kommunale ungdomsskole i Ulfborg-Vemb Kommune, har til formål, at bringe eleven frem til bestået knallertkørekort.

Indhold.

Færdselslovens relevante områder.

Timetal.

30 lektioner.

Særlige hjælpemidler og metoder.

Der undervises teoretisk og praktisk – det sidste ved køretimer på knallert i Ulfborg og nærområde.

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende

Prøveforberedende.

valgfrit.

betingelser:

- 1) At man opfylder alderskravet.
- 2) Egenbetalingen udgør ca. 1000,-kr

Indholdsplan for klatring /Adventurerace

Formål

At bibringe eleverne kendskab og færdigheder i klatring og rapelling på klatrevæg. Ligesom eleverne øves i, at etablere klatrebane med toprebsfæstning og rapellebane med instruktørreb. Herud over undervis i kendskab til udstyr og korrekt brug heraf. Desuden vil eleverne stifte bekendtskab med adveturerace disipliner.

Indhold

Korrekt montering af klatre- og rapellesele.
Oprettelse Materialekendskab, reb, karabinhager ottetaller, seler, knob, stik m.m.
af klatre- og rapellebane.
Praktisk øvelse i rapelling med instruktørreb.
Praktisk øvelse i klatring med toprebssikring.
Korrekt nedfiring af klatrer.
Orienteringsløb efter kort/kompas eller GPS
Mountainbike terrænbane samt orientering efetr kort
Sejlads kano og/ eller kajak
Skydning-herunder biatlon
Andre relevante discipliner vil kunne inddrages hvis tiden tillader

Timetal

Faget er tilbudsfag med et timetal med ca. 32 lektioner.
Kan vælges af eleverne på 8. 9. og 10. årgang.

Indholdsplan for knivfremstilling

Formål:

At fremstille en eller flere knive, med fokus på anvendelse, udformning, finish og sikkerhed.

Indholdsbeskrivelse:

Forskellige skæftnings- og skedefremstillingmetoder belyses. Begreber som æstetik og funktionalitet vil være centrale. Fokus på kniven som et værktøj – ikke som et våben!

Sikkerhedforanstaltninger omkring knivfremstilling og brug diskuteres.

Tilrettelæggelsesform:

Der tages udgangspunkt i færdige købte klinger. Der arbejdes med et bredt udvalg af materialer til både skæftning og skeder. Gamle og nye fremstillingsformer og udformninger belyses og afprøves.

I udformningen skal eleven tage hensyn til overvejelser omkring både funktionalitet, æstetik og sikkerhed. Eleverne gøres bekendt med slibning og vedligeholdelsesmetoder

Undervisningshjælpemidler:

Det værktøj og de maskiner der til enhver tid forefindes i sløjdsalen, samt diverse litteratur, videofilm, websides og udstillinger der findes relevant.

Timetal og afslutningsprøve:

Knivfremstilling er et tilbudsfag. Det omfatter 2 timer ugentlig. Det tilbydes ikke afsluttende prøve.

Indholdsplan for kor

Formål:

At give eleverne en fornemmelse og beherskelse af deres egen stemme i samklang med andres.

At gøre eleverne beviste om det at synge flerstemmigt.

At eleverne opnår en glæde ved at synge, samt at turde stille sig op og synge for andre .

At eleverne lære at orientere sig i et nodebillede.

At eleverne får udvidet deres musikalske horisont.

At eleverne lærer, som kor, at udtrykke en fælles følelse i forbindelse med en bestemt sang.

Indhold:

Faget indeholder:

Opvarmning af stemmen igennem forskellige sjove øvelser og sangopvarmningsøvelser.

At synge danske og udenlandske sange hentede fra div. Sangbøger.

Indlæring af forskellige teknikker til at udtrykke følelsesregistrets mange facetter.

Timeantal pr. uge

2 lektioner a. 45 min. om ugen

Antal hold og størrelse

1 hold med ikke fastsat antal elever.

Indholdsplan for kunst & læder

Formål:

At udvikle den enkelte elevs forståelse for arbejdsteknikkerne i læder.

Indhold:

Eleverne laver tasker, bæltter og andre ting i læder.

Timetal:

2 lektioner/uge.

Særlige hjælpemidler/metoder:

Læderværktøj og andre redskaber, samt en intro-video om læderarbejde.
Foredrag/fortælling samt individuelt arbejde.

Prøve:

Der er ingen prøve.

Obligatorisk:

Et tilbudsfag.

Karakter:

Der gives ingen årskarakter.

Indholdsplan for kost & mad

Formål:

Formålet er først og fremmest, at eleverne får lyst til at lave mad. Dernæst at eleverne bliver i stand til at fremstille velsmagende mad. Eleverne skal have mulighed for at eksperimentere med madlavning.

Indhold:

Der lægges kun vægt på den praktiske del. Dvs. der arbejdes med at tilberede, anrette og nyde maden.

Under denne del vil det være naturligt at komme ind på andre dele af faget fx: Gode arbejdsvaner, hygiejne, brug af forskellige tekniske hjælpemidler, bordskikke, borddækning, madvaner, m.m.

Timetal/ årgang:

Madlavning tilbydes i 2 lektioner og kan vælges 4 gange om ugen. Faget er for alle årgange, ca. 15 elever pr. hold.

Indholdsplan for medier

Formål:

At få kendskab til og indsigt i de metoder, der anvendes i de medier vi omgiver os med (film, reklamer, hjemmesider, aviser, m.m.)

Indhold:

Der undervises i billedpræsentationer, filmteknik (drejebog, perspektiv, vinkler, zoom, tilt, kameraføring, virkemidler, lyd, redigeringsteknik (Studio 12), analyse af hjemmeside (farver, opbygning, m.m.)

Tilrettelæggelsesform:

Undervisningen veksler mellem selvvalgte elevprojekter og fælles (mere bundne) opgaver.

Undervisninghjælpemidler:

Computer, videokameraer

Timetal og afslutningsprøve:

Tilbydes som tilbudsfag. Tilbudsfag omfatter 2 ugentlig i ½ år og kan vælges på tværs af årgangene.

Indholdsplan for metalsløjde

Formål:

Der skal være en fri og venlig tone mellem lærer og elev. Eleverne skal udvise initiativ og koncentration i timerne. Være ærlige og seriøse. Spørge efter hjælp, - når de er færdige med at tænke selv. Eleverne skal kunne trække på hinanden i undervisningen, som hjælpere og som rådgivere. Der skal være et afslappet og positivt stemning. Stressede elever giver stressede timer og deraf fejl og problemer med det man laver.

Metalsløjde skal skærpe elevernes opmærksomhed om det de laver, og samtidig være et pusterum med tegne/kaffe-stue. På den måde er undervisningen og fritid koblet sammen, og en del af aktiviteterne kan fra efteråret foregå på eget initiativ i fritiden.

Eleverne skal derigennem også fokusere på de risikomomenter der ligger i arbejdet med maskiner, og at dette risikomoment er der samme derhjemme som på skolen. Eleverne skal derved trænes i at passe på sig selv og hinanden og udvikle deres fornuftige omgang med maskinerne.

Undervisningen kombineres med teori og tegningsforståelse. Der lægges vægt på at eleven kan se perspektiver i sit arbejde.

Indhold:

Grundlæggende færdigheder – opmålinger, ressourcebevidsthed, arbejdsplanlægning, arbejdstegninger og materialeforståelse.

Teknikker i metal – samleteknikker som f.eks. svejsning og boltning. Brug af værkstedsmaskiner som båndsav, søjleboremaskine, rørbukker, pladebukker, bænksliber, båndsliber, drejebænk og co2- svejser.

Derudover deltager alle i §26 kursus hvor de får kendskab til alle relevante arbejdsmiljøpåvirkninger, sundhedsrisici og foranstaltninger ved svejsning og plasmaskæring samt slibning i tilknytning hertil. De får også en teoretisk viden om arbejdsmiljømæssige forhold, regler og krav, der har betydning ved svejsning og termisk skæring i metaller, på følgende områder:

- luftforurening
- sundhedsrisici
- foranstaltninger til forureningsbekæmpelse
- optisk stråling
- personlige værnemidler
- elsikkerhed
- særlige arbejdspladsforanstaltninger

Timetal

Metalsløjde som tilbud er 2 timer to gange om ugen og den skifter to gange om året. Der er ca. 12 eleverne på holdet blandet mellem 8.-9.- og 10. klasse.

Indholdsplan for musik/sammenspil

Formål:

- At eleverne lærer at spille sammen i større eller mindre grupper og derigennem tilegner sig forståelse for, hvordan forskellige instrumenter og musikalske parametre arbejder sammen om at danne en musikalsk helhed.
- At eleverne tilegner sig basale eller videregående tekniske færdigheder på ét eller flere instrumenter ('sang' forstås i denne sammenhæng også som et instrument), der gør dem i stand til at spille sammen med andre og derved videreudvikle sig musikalsk.
- At eleverne tilegner sig en basal eller videregående musikalitet og forståelse for musikalske parametre som melodi, harmonik, rytme, tempo, feeling etc.
- At eleverne stifter bekendtskab med forskellige notationssystemer (becifringer, akkordtabeller, tabulatur, noder) og kan bruge dem aktivt i deres indlæring.
- At eleverne bliver så fortrolige med deres instrument(er) og med sammenspilssituationer, at de kan videreudvikle deres færdigheder udenfor undervisningen og bidrage til det musikalske liv på skolen.
- At eleverne bliver så fortrolige med at spille sammen, at de kan spille koncerter både på og udenfor skolen.

Indhold:

Med udgangspunkt i den mængde af elever, der har valgt musik/sammenspil som tilbudsfag, oprettes hold i alle tilbudsblokke – ét eller to hold alt efter lærerbemanding i den givne blok. Sammensætningen af holdene tilstræbes i nogen grad at følge elevernes forkundskaber, da dette kan medvirke til at øge elevernes musikalske oplevelse og udbytte af undervisningen. Desuden tilstræbes en ligevægtig instrumentfordeling på holdene. Eleverne udfylder ved tilmelding et spørgeskema, som anvendes til orientering ved holdsammensætningen. Eleverne placeres i overensstemmelse med deres prioriteringer, dog under hensyntagen til holdkapaciteten. Den optimale holdstørrelse vil være max. 8 elever, men da mange traditionelt vælger musik/sammenspil, kan holdene være på op til 12 elever. Derfor vil det være hensigtsmæssigt i kortere perioder at lave mindre sammenspilsgrupper, såfremt eleverne i nogen grad er i stand til at arbejde selv. I ugerne op til den årlige musical vil nogle af tilbudsblokkene blive tilegnet øvning af musikrepertoiret i forestillingen. Dette kan forårsage midlertidige rokader på holdene. Øvningen af musicalrepertoiret foregår tillige om aftenen.

Der arbejdes primært med rytmisk sammenspil - indstudering af forskellige pop- og rocknumre, hvor eleverne både kan fordybe sig i deres eget instrument og fungere i sammenhæng med de andre på holdet. I valget af numre tilstræbes alsidighed og stilartsmæssig bredde, så eleverne stifter bekendtskab

med forskellige musikalske sprog og forskellige tidsperioder. Elevernes egne ønsker inddrages under hensyntagen til deres musikalske færdigheder. Andre genrer end pop og rock kan inddrages i det omfang eleverne ønsker og magter det. Numrene arrangeres så alle har klart definerede funktioner og er bevidste om deres plads i den store sammenhæng. Der opbygges gradvist et repertoire som eleverne er så sikre i, at de kan spille til fællesarrangementer og ud-af-huset aktiviteter som lokale koncerter, musikfestivaler på andre efterskoler og den årlige musikturné. Disse arrangementer er vigtige dokumentationer af og udstillingsvinduer for musiklivet på skolen. Det er en klar målsætning at opnå en vis musikalsk kvalitet – musikken skal lyde 'godt', autentisk, gennemtænkt, helstøbt, overraskende - men også gerne rå og aggressiv hvis påkrævet. Indstuderingen af et enkelt nummer kan derfor forløbe over mange uger. Der tilstræbes en balance mellem målrettet arbejde med få numre og afveksling i materialet. Desuden kan der løbende indspilles i skolens musikstudie. Sidst på året arbejdes der projektorienteret med at producere en cd indeholdende en del af årets repertoire – en proces der strækker sig ud over undervisningstiden.

Undervisningsmaterialer:

Udgangspunktet for indstudering og tilegnelse af et givent nummer vil typisk være lytning, da eleverne i deres daglige liv hovedsageligt tilegner sig ny musik ved at lytte til radio og på internettet. Der bruges derfor tid til aktiv lytning med henblik på at inspirere eleverne. Numrene kan som regel streames fra internettet (YouTube, Grooveshark el.lign.) – alternativt anvendes cd'er. Som regel kan der findes trykte materialer med tekst, melodi og becifringer, f.eks. i *...Eller hvad med den her-serien*, eller *Hits*-antologierne. Desuden anvendes egne aflytninger og tekster, becifringer, guitartabulatur etc. fra internettet (dog med kritisk øje på de fejl, disse kan indeholde).

Timetal:

Tre tilbudsblokke med 2 lektioner á 45 min. om ugen. Faget vælges for et halvt skoleår ad gangen.

Indholdsplan for rytmisk gymnastik

Formål:

Fagets formål er at eleverne, der vælger rytmisk gymnastik, får mulighed for at møde ekstra udfordringer end dem de møder i den obligatoriske gymnastik. Eleverne gøres mere kropsbevidste og får koblet en del mere teori kroppens funktioner og bevægelighed på praksisen. Der stilles højere krav til den kropslige faglige, da dette er et tilvalgt fag. Desuden får eleverne mulighed for at stifte bekendtskab med andre bevægelsesformer/-mønstre end gymnastikken. Det være sig moderne ballet, house, jumpstyle, saazy jazz m.m

Indhold:

Pigegymnastik: Opvarmning gennem leg, sekvenser og tekniktræning, grundtræning (kondition, bevægelighed, muskelstyrke, udholdenhed), motorisk træning (koordination, spændstighed mm.), sammensatte sekvenser, udtryk, musik- / rytmeforståelse og spring over gulv, samt diverse fokuspunkter såsom fodled (afsæt/afvikling), balance, kropsstamme, groove/grounding, improvisation m.v.

Timetal:

2 lektioner á 45 min. 1 gang om ugen

Antal hold og holdstørrelse

1 hold med 20-30 elever.

Indholdsplan for skydning

Formål

At bibringe eleverne kendskab og færdigheder i skydning. Ligesom eleverne oplæres i sikkerhedsmæssig forsvarlig omgang med våben. Skydningen foregår i De Danske Skytteforeningers regi (som skolen er medlem af).

Indhold

Skydning med salongevær på 15 og 50 meter

Langdistanceskydning med gevær

Pistolskydning

Terrænskydning

På sigt deltagelse i konkurrenceskydning indenfor DDS

Evt. skydning med haglgevær

Ligesom skydning med bue og pil vil være en mulighed

Timetal:

2 lektioner á 45 min. pr. uge pr halvår.

Antal hold og holdstørrelse

1 hold med 10-16 elever.

Indholdsplan for spring

Formål:

Eleven motiveres og dygtiggøres inden for springgymnastik. Og undervises i de nyeste teknikker, samt opnåelse af kendskab til hensigtsmæssige træningsformer. Eleven vil møde masser af styrke-, balance-, samt motorisktræning for opnåelse af bedre forudsætninger for personlig dygtiggørelse.

Indhold:

Undervisningen vil blive foretaget med størst mulig hensyntagen til den enkelte elevs færdigheder og forhånds niveau.

Springene udføres fra bunden for at indøve de korrekte bevægelser og teknikker. Dette gøres ved delopbygning af springene, hvorefter de sammensættes og udføres i færdig form. Der trænes både måtte- og KG/trampolinspring på skolens mange nymoderne redskaber.

Der trænes målrettet efter at lære nye spring som bruges i skolens mange gymnastikopvisninger i løbet af foråret.

Timetal:

Spring tilbydes i tilbudsfagene i både tilbud 2, 3 og 4 med 2 lektioner pr. uge.

Særlige hjælpemidler:

Gymnastikredskaber

Obligatorisk eller valgfrit:

Faget er valgfrit og tilbydes eleverne på 8. – 9. –10. årgang.

Indholdsplan for svømning

Formål

Svømning er en god måde at motionere sig på. Det er vigtigt, at alle kan svømme. Derfor er fokus, at eleverne lærer at svømme og dygtiggøre sig. Derudover er er formålet også, at hver enkelt elev føler sig tryk i vandet og vandets omgivelser.

Indhold

Undervisningen tager udgangspunkt i, at alle skal lære at svømme. Selvfølgelig spiller den enkelte elevs niveau også ind, og der vil blive lavet programmer for alle niveauer.

Alle 4 svømmestile (crawl, rygcrawl, bytterfly, bryst) indlæres med primær fokus på crawl. Derudover vil eleverne stifte bekendtskab med:

- ♣ Vendinger
- ♣ Hovedspring (statsspring til konkurrence)
- ♣ Livredderprøvens fokuspunkter
- ♣ Dykning
- ♣ Lege i vand
- ♣ Aquafitness

Timer

Tilbudshold har 2 timer a 45 min. i ca. 12 uger

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende

Svømning er ikke prøveforberedende.

Obligatorisk / valgfrit

Faget er valgfrit og på tværs af årgangene.

Indholdsplan for teatersport

Formål:

At udvikle den enkelte elevs forståelse for arbejdsteknikkerne i skuespil uden forberedelse.

Indhold:

Eleverne spiller skuespil uden forberedelse.

Timetal:

2 lektioner/uge.

Særlige hjælpemidler/metoder:

Udklædningstøj, fantasien, sig selv samt en intro-video om teatersport. Forestilling for hinanden.

Prøve:

Der er ingen prøve.

Obligatorisk:

Et tilbudsfag.

Karakter:

Der gives ingen årskarakter.

Særlige hjælpemidler/metoder:

Tegneredskaber, film, video, ekskursioner og gæstelærere. Foredrag/fortælling, gruppearbejde, individuelt arbejde og optræden for kammeraterne.

Prøve:

Der er ingen prøve.

Obligatorisk:

Et tilbudsfag.

Karakter:

Der gives ingen årskarakter.

Indholdsplan for traktorkørekort

Formål.

Undervisningen, som forestås af den kommunale ungdomsskole i Ulfborg-Vemb Kommune, har til formål, at bringe eleven frem til bestået traktorkørekort.

Indhold.

Færdselslovens relevante områder.

Timetal.

Det nødvendige timetal er individuelt bestemt – afhængig af elevens evner, energi og vilje.

Særlige hjælpemidler og metoder.

Der undervises teoretisk og praktisk – det sidste ved køretimer med traktor og vogn i Ulfborg og nærområde.

Prøveforberedende / ikke prøveforberedende.

Prøveforberedende.

Obligatorisk / valgfrit.

Valgfrit.

Betingelse:

At man opfylder alderskravet.

Pris:

Ungdomsskolen betaler for teoriundervisning og førstehjælp, mens eleven selv skal betale for antallet af køretimer, stempelmærke, foto og lægeattest.

Indholdsplan for trædrejning

Formål:

Som undervisningsministeriets "Formål og centrale kundskabs- & færdighedsområder."

Indholdsbeskrivelse:

Der undervises i diverse traditionelle former for udsavning, opspænding, drejning, afpudsning, overfladebehandling samt værktøjslære. Der vil også blive lagt vægt på at lære forskellige træsorter at kende, fordele og ulemper.

Tilrettelæggelsesform;

Undervisningen veksler mellem selvvalgte elevprojekter og faste opgaver. Centralt for begge typer opgave, er processen fra idé og skitsering, materiale- og metodevalg, til den endelige fremstilling og finish. Til slut evaluering: Kunne vi have gjort det anderledes? Hvad lykkedes? – hvorfor/hvorfor ikke? Gennem samtalen forsøges formidlet en indsigt i aspekter som: proportionering, stil og snit, æstetik, anvendelighed, finish mm.

Undervisninghjælpemidler:

Det værktøj og de maskiner der til enhver tid forefindes i sløjdsalen, samt diverse litteratur, videofilm, websides og udstillinger der findes relevant.

Timetal og afslutningsprøve:

Trædrejning er ikke obligatorisk, men tilbydes som tilbudsfag. Tilbudsfag omfatter 2 eller 4 timer ugentlig 1/2 af året.

Indholdsplan for træsløjd

Formål:

Som undervisningsministeriets "Formål og centrale kundskabs- & færdighedsområder."

Indhold:

Der undervises i diverse traditionelle former for savning, høvling, samlemetoder, afpudsning, overfladebehandling samt værktøjslære, men der vil blive lagt mest vægt på de moderne og tidstypiske samlemetoder, maskinelle hjælpemidler, materialelære og hvilke muligheder disse åbner for os.

Tilrettelæggelsesform:

Undervisningen veksler mellem selvvalgte elevprojekter og fælles (mere bundne) opgaver.

Centralt for begge typer opgave, er processen fra idé og skitsering, materiale- og metodevalg, til den endelige fremstilling og finish. Til slut evaluering: Kunne vi have gjort det anderledes? Hvad lykkedes? – hvorfor/hvorfor ikke? Gennem samtalen forsøges formidlet en indsigt i aspekter som: proportionering, stil og snit, æstetik, anvendelighed, finish mm.

Undervisninghjælpemidler:

Det værktøj og de maskiner der til enhver tid forefindes i sløjdsalen, samt diverse litteratur, videofilm, websides og udstillinger der findes relevant.

Timetal og afslutningsprøve:

Træsløjd er ikke obligatorisk, men tilbydes som tilbudsfag. Tilbudsfag omfatter 2, 4 eller 6 timer ugentlig 1/2 af året.

Der kan afsluttes med Folkeskolens Afgangsprøve hvis man har haft sløjd som tilbudsfag det sidste 1/2 år.

Indholdsplan for volleyball

Formål:

At eleverne motiveres til fysisk aktivitet i almindelighed og til udvikling af deres eget volleyballspil i særdeleshed.

At eleverne får kendskab til hensigtsmæssige træningsformer og aktiviteter.

At elevernes kampiver og sunde konkurrenceinstinkt fremmes med betoning af fair play og godt kammeratskab.

At spille og lære volleyball, skal være sjovt, udfordrende og lærerigt.

Indhold:

Tilrettelæggelsen af undervisningen vil blive foretaget med størst mulig hensynstagen til elevernes forhåndsfærdigheder og niveau. Undervisningen vil komme til at bestå af øvelser fra volleyboldens verden. Øvelserne skal udvikle den enkeltes tekniske og taktiske forståelse. Der bliver fokuseret på den enkeltes betydning for holdet og der vil blive spillet småspil og trænet i det færdige spil.

Udover træning, deltages der ligeledes i forskellige turneringer igennem året.

Timetal:

Volleyball er et tilbudsfag, som tilbydes 2 lektioner om ugen i en af vore tilbudsperioder.

Faget dækkes i øjeblikket med tolærersystem.

Obligatorisk eller valgfrit:

Faget er valgfrit og kan vælges af alle elever.

Indholdsplan for vævning

Formål.

Når kurset er afsluttet, skal eleven være i stand til at lave en opskrift, beregne garnmængde, lave trend og sætte denne på en rammevæv samt at væve den valgte opgave.

Indhold.

Der arbejdes med væveteori i den rækkefølge de af eleverne valgte opgaver kræver det, herunder også passende valg af materiale/garnkvalitet til en given opgave, beregning af opskrift og efterbehandling af det færdigvævede arbejde.

Timetal.

Tilbudshold har 2 lektioner ugentlig i et halvt år.

Arbejdsmetode.

Der arbejdes individuelt efter eget valg af opgave, materiale og teknik.

Faget er ikke prøveforberedende.

Faget er et tilbudsfag og kan vælges på tværs af årgangene.

Bilag

Ø-tidsopgaver

Undervisning			
Deltagelse i motionsløb	4*	2	HP, LL, MFB, JK
Kbh.tur	3*	38	DK, MFB, CZ, JK
Rystesammentur (42t. pr. klasse)	22*	21/14	SC, ES, HP, PT, HK, SL, LL, JC, DK, CZ, SBC, KT, HS, BR, MFB, FK, MP, CA, EA, MS, SLO
Sveriges tur (ekstra)	3*	5	SBC, KT, LL
Londontur	3*	58	PT, CA, HS
Delt. i skitur (900t/ min. 45 tim.)		70	SC, ES, HP, PT, HK, SL, JC, SBC, KT, HS, BR, MFB, FK, MP, LL, CA, EA, MS, SLO, JT
Oplev.tur (Natur-/friluftsliv 10.)	2*	20	ES, LL
Deltagelse i Bedsteforældredag	8*	3	HP, SL, JK, HS, BR, MP, EA, MS
Gym.træf-6-kant-inkl. vagt (1 chauffør)	2*	10	LL, CZ
Gym.træf-6-kant-gym.læ.	4*	8	HP, MP, MS, EA
Gym. Herning (chauffør) inkl. aft.	2*	10	ES, JC
Gym. Herning (gym.læ.)	4*	8	HP, MS, MP, EA
Gymnastikopv.(gym. lærere)	4*	20	HP, MS, EA, MP
Gym. Mors 4 gym.læ+chauffør	5*	9	HP, MS, EA, MP, AM
Idrætsdagen Ulfborg	8*	9	HP, LL, JC, MP, EA, MS, SLO, JK, JT
4-skolecup-badminton	1*	10	PT
4-skolecup-fodbold inde	2*	10	JK, MS, SLO
4-skolecup-fodbold ude	2*	10	JK, MS, SLO
4-skolecup-volley	2*	10	JC, AM
4-skolecup-håndbold	2*	10	LL, JT
VM-fodbold-inde (Holstebro)	2*	12	JK, MS, SLO
DM-fodbold (ude)-kvalifikation	2*	10	JK, SLO, MS
VM volley	2*	10	JC, AM
VM badminton	1*	10	PT
VM Håndbold	2*	10	LL, JT
7.-er træning	2*	10	HP, MS
DM spring	2*	7	HP, MS
Julecup Vedersø	2*	5	HP, MS
DGI-talentuddannelse	2*	7	HP, MP
Korstævne	1*	9	CA
Musikfestival	2*	4	SL, CA
Musik ud af huset	2*	10	SL, CA
Musical-fre.aft. (musical+udvalg)		4	SBC, SC, MFB, CA, SL, LL, JC, CZ
Afslutningen (tors/fre)-deles bl. ønsk.	?	180	ES, HP, LL, JK, HS, MP, CA, SLO, EA, MS
Rengøring-efterårsferie	6*	4	LL, JC, KT, JT, HP, SC
Rengøring-jul	6*	4	ES, HK, LL, DK, HS, FK
Rengøring-bedsteforældredag	6*	4	LL, EA, MS, BR, MP, JK
Rengøring-jubilardag	6*	4	HP, PT, LL, CZ, JK, SLO
Projektarbejde/selvvalgt opgave	15*	30	
Ekstra projektlærer 8. kl.(i ugen)	1*	10	LL
Forældresamtaler (1*deltager)		5	

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

Forældresamtaler (2*deltager)		10	
Erhvervsvejledning (til deling)		165	HK, DK
Temaweekend 1 - 25 elever		32	
Temaweekend 26 - 40 elever		48	
Temaweekend 41 - ?		64	
Tilst. Intro maj (14-18)-4 gym.+8	12*	4	PT, HK, JC, DK, CZ, FK, JK, MS, EA, MP, HP, HS
Fællesweekend	6*	18	CZ, MFB, CA, SLO, EA, SBC
Gl. elever før tid	5*	5	HP, LL, BR, MFB, JK
Lektielæsning 1. semester	3*	24	MCZ, SC, FK
Lektielæsning 2. semester	3*	32	BR, SBC, JK
Samarbejde			
Planlægning Kbh.tur	4*	4	DK, CZ, MFB, JK
Planlægning forældresamt 8,9,10	2*	5	DK, MP
Planlægning af brandøvelse m.v.	2*	2	SBC, MFB
Planlægning af motionsløb	2*	5	JK, LL
Planlægning -4 skolecup	1*	5	PT
Planlægning Idrætsdag	1*	10	HP
Planlægning Introdag	2*	6	PT, MP
Planlægning Karneval	1*	3	SBC
Planlægning af rekorddag 22. juni	1*	2	HP
Planlægning bedsteforældredag	1*	5	JC
Planlægning af 8. kl. tur	2*	4	SBC, LL, KT - deler puljen
Planlægning-skitur	2*	15	PT, FK
Planlægning 10.klassetur	3*	5	HS, PT, CA
Planlægning skr. pr.+terminspr. 1+2	2*	6	ES, KT
EDB-terminspr./ skr. prøve	1*	6	KT
Egne computere til prøverne	1*	12	KT
Indkvartering	2*	25	SBC, HS
Tovholder - temaweekender	1*	5	SLO
Foto-elevbilledet/pasfotos	1*	20	MFB
Budgetudvalg	2*	6	HP, MFB
Kursusudvalg	2*	5	KT, MFB
Tjenestidsudvalg-optællere	2*	7	ES, FK
Deltager i tjenestidsudvalg	4*	23	CZ, BR, FK, ES
Planlægning introuge	2*	5	BR, HS
Planlægning af pæd. dag (dec.)	2*	8	HK, KT
Planlægning af pæd. dag (aug.)-fjernes	1*	8	
Planlægning af musical (fre. aften)	2*	4	JC, CZ
Planlægning af afslutn.dag	2*	12	MS, HP
Planlægning af Jubilardag	2*	6	BR, MFB
Bærbare udvalg	3*	5	PT, KT, AM
Hjemmesideadministrator	2*	15	PT, KT, (AM)
Rengøring	3*	33	LL, JC, KT
Skemalægning	2*	60	ES, KT

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

Lærerrådsform./delt. i best. mø.	1*	45	BR
Tillidsmand	1*	30	ES (20) CZ (10)
Musical (til deling) - forb.	1*	150	SC (Iys), SL, LL, SBC, MFB, CA
Tema-/musicaluge - forb.	8/9*	5	SLO (PR), HK, KT. Tema: CZ, FK, MP, EA, JK, ES
Teamsamarb. Klasselærer/ inkl. 4 mails	8*	9	HK,SL, DK, KT,CZ , BR, MFB, JK
Team 1		10	
Team 2		10	
"Føl"-orientering (nye lærere)	?*	3	EA, MS, SLO, CA
SU-udvalg (4 møder af 1,5) ES,SBC	2*	6	ES, SBC
Ø-Tid			
Jubilardag	11*	6	ES, HK, SL, LL, JC, KT, HS, CZ, BR, MFB, FK, PT
Gamle elevdag	11*	3	HP, SL, LL, JC, DK, KT, HS, CZ, BR, MFB, MP, PT
Mentor nye lærere	2*	6	HS, CZ
Tilsyn med "Fitness"	1*	10	MP
Tilsyn med AV-udstyr	1*	15	??
Tilsyn med formning	1*	15	SBC
Tilsyn med hjemkundskab	1*	15	BR
Tilsyn med fysik	1*	40	SC
Tilsyn med biologi	1*	20	SBC
Tilsyn med EDB	1*	130	PT (50), KT (80)
Tilsyn med hal-/gym.redsk./udeomr.	1*	30	HP, JC
Tilsyn med træsløjde/trædrejning	1*	40	LL
Tilsyn med metal/motor	1*	20	JT
Tilsyn med håndarbejde	1*	30	HK
Tilsyn med musik	1*	20	SL
Tilsyn Oasen	1*	25	HS
Rengøringsleder (områder)	1*	15	BR
Rengøringsleder (gange)	1*	12,5	BR
Rengøring-arbejdsleder	1*	10	JC
CD-indspilning	2*	8	
Konsulent årsvideo	1*	20	CA
Konsulent digitale billeder/CD	1*	10	HP
Foto-elevbilleder/personalefolder	1*	20	SC
Udtal.lister,reservationsbog,logbog	1*	7	KT
Jubilardag-planlæggere til stede	2*	4	BR, MFB
Skoledragt	1*	10	JC
Årstøj, spilletrøjer, Sportigan	1*	10	HP
Arkiv+mat. til oasen	1*	30	HS
Elevkiosk	1*	15	HK
Sekretær for lærerrådet	1*	30	KT
Sikkerhedsrepræsentant	1*	20	LL
sekretærarb vedr. brandøvelse	1*	3	SBC
Censorarb. (20 min. pr. elev)			

Indholdsplan Staby Efterskole
2011-2012

Censorarbejde kørsel			
Mdt. prøver (1/2 time pr. elev)			
Retskrivning (10 min. pr. elev)			
Læsning (10 min. pr. elev)			
Da. stil (20 min. fsa/ 30 min.fs10 pr. elev)			
Engelsk stil (20 min. pr. elev)			
Tysk stil (20 min. pr. elev)			
Skr. matematik (20 min. pr. elev)			
Kommunal censor (20 min. pr. elev)			
Buschauffører (LL, ES, AM)	3*	25	ES, AM, LL
Buschauffører (SL,FK,SBC,PT)	5*	15	SL, SBC, FK, PT